

مجله سی‌امین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر
شماره هشتم - ۲۰ بهمن ۹۰

با سخنرانی دکتر حمید شاه‌آبادی

برترین‌های تئاتر ایران معرفی شدند

اوج اجراهای دفاع مقدس

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

جشنواره امسال توجه بیشتری به گروه‌های شهرستانی دارد

خبریک

تئاتر برنامه‌های متنوعی را به نمایش بگذارد. امیدواریم این روند ادامه پیدا کند و هر سال شاهد جشنواره‌ای متنوع و قابل توجه باشیم. دکتر حسینی در ادامه در باره اهمیت حضور گروه‌های شهرستانی در جشنواره افزود: در جشنواره امسال مشخص شد که به گروه‌های شهرستانی توجه بیشتری می‌شود. همچنین حضور این گروه‌ها در جشنواره فرصت بسیار خوبی در کسب تجربه برای آنهاست. این جشنواره به آنها فرصت می‌دهد از تجربیات پیشکسوتان و گروه‌های تهرانی استفاده کنند.

حرفی برای گفتن دارند. دکتر سید محمدحسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دکتر حمید شاه‌آبادی معاون هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در لابی سالن اصلی حاضر شدند و از یک مراسم نقالی دیدن کردند. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین پس از آن به تماشای نمایش «خون رقص» به کارگردانی رضا صابری نشست. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره این دوره از جشنواره فجر گفت: سی‌امین جشنواره تئاتر فجر توانست برگزاری موفق‌تری داشته باشد و برای مخاطبان

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یکی از دستاوردهای سی‌امین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر را توجه بیشتر به استعدادها و نهفته در شهرستان‌ها و مناطق ایران عنوان کرد. دکتر سید محمدحسینی دیروز با حضور در مجموعه تئاتر شهر، از یک اجرای نقالی و نمایش «خون رقص» دیدن کرد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در این دیدار گفت: در جشنواره امسال مشخص شد که به گروه‌های شهرستانی توجه بیشتری می‌شود و حضور این گروه‌ها در جشنواره نشان دهنده قوی بودن کارها است و این که آنها

سرمقاله

دغدغه صحنه

دکتر اردشیر صالح‌پور

ما در دهه‌های اخیر با تغییرات و تحولات مختلفی روبه‌رو شدیم. این تغییرات چه در سطح علمی و چه در سطح اجرایی صورت گرفته است. با این حال برخی از تحولات دو سطحی است. برای نمونه درسه دهه گذشته در حوزه تحلیل و بررسی آثار، نقدهای کلاسیکی صورت نگرفت زیرا بسیاری از خبرنگاران دچار دغدغه‌های ژورنالیستی بودند. بنابراین نویسندگان با دیدگاه‌های ژورنالیستی آثار را بررسی می‌کنند. در نتیجه نقد و بررسی‌ها چندان عمیق، علمی و دقیق نیست.

همچنین در طراحی صحنه آثار ما شاهد نوعی استلیزاسیون و انتزاع‌گرایی بودیم. این استلیزه شدن چندان مؤثر نیست. این امر تا حدی مستلزم تأثیرات هنرهای کلاسیک است. در حالی که sibernetic و مبانی بصری جدید مطرح می‌شود اما این دکورها باید کاربردی و functional باشد و از حالت انتزاعی تغییر کند.

ضمن این که این نوع استلیزاسیون ما را از متن دور می‌کند؛ مفهوم و محتوا را تحت تأثیر composition صحنه قرار می‌دهد. در حالی که طراحی صحنه برای گرافیک و نقاشی با طراحی صحنه در نمایش متفاوت است. ذکر یک نکته مهم در زمینه رشد و توسعه تئاتر جای اشاره دارد که آن هم خود جشنواره‌ها است.

ما در دهه‌های اخیر با رشد جشنواره‌ها مواجه شده‌ایم. زمانی جشنواره‌ها حیات تئاتری را تضمین می‌کرد. این رویدادها از دوره ابتدایی پیروزی انقلاب تأثیر گذار بوده است.

مجله تئاتر را در منزل ببینید

خوانندگان عزیز، مجله تئاتر و اخبار دقیقه به دقیقه سی‌امین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر را هر دقیقه‌ای که دوست داشتید در منزل مطالعه کنید. شهروندان محترم تهران و سراسر کشور که به دلیل مشغله یا دوری مسافت قادر به تهیه مجله سی‌امین جشنواره نیستند، می‌توانند از اینترنت آن را روی سایت جشنواره مشاهده کنند. علاوه بر این اخبار لحظه‌ای جشنواره، گفت‌وگوها و ساعات اجراها نیز روی سایت قابل رؤیت است. آدرس سایت جشنواره تئاتر فجر www.fitfir.com

مجله سی‌امین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر

مدیر مسئول: دکتر رحمت امینی

سردبیر: امید بی‌نیاز

نویسندگان: مریم جعفری حصارلو، ندا آل طیب، اسعد کریم‌پور، حامد هوشیاری، مریم رضازاده، روناک جعفری، حمیدرضا زاشگانی، فرزانه صالحی فر، آذین آقاجانی، آزاد گلمحمدی، سالار قیمتی، عبدالرضا امیر احمدی، نرگس عزیززاده، امان ساعدی، ایوب بی‌نیاز منتقدان: رضا آشفته، مصطفی محمودی، سیدعلی تدین صدوقی، حامد هوشیاری، هومن نجفیان، مریم جعفری حصارلو، هاتف جلیل‌زاده، حمید کاکاسلطان

شورای تیتیر: سید علی فلاح، مریم جعفری حصارلو، هاتف جلیل‌زاده، امید بی‌نیاز

مدیر هنری: امید بی‌نیاز

طراح و گرافیک: مهدی بخشی

باتشکر از: دکتر محمود مختاریان

دبیر عکس: رضا معطریان

دبیر بخش انگلیسی: صدف پورالیایی

دبیر بخش عربی: شهاب الدین آقاجانی

دبیر خوانش و ویرایش: محسن جانیپور

مدیر روابط عمومی مجله: داریوش نصیری

دبیر اجرایی: ابراهیم نجفی

گروه عکس: سیامک زمردی مطلق، ناصر عرفانیان،

مهدی حسینی، میلاد پیامی، رضا موسوی، سارا

ساسانی، رثوفه رستمی، کاوه کرمی، حسین اینانلو

ویراستاری و تصحیح: حمیدرضا شیخی، پژمان فرزانه

امور هماهنگی: عابد خوشبین

ناظر چاپ: محمدعلی بهستانی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: گنجینه مینیاتور

باتشکر از: محمد شهنی دشتگلی، اتابک نادری،

جلال تجنگی، وحید لک، جواد رضائی، مهدی

حاجیان، پیمان شریعتی، محسن سلیمانی فارسائی،

مجید امرایی، نسیم سلیمان پور، محسن بابایی، افرا

حقوقی، مدیران و همکاران اداره کل هنرهای نمایشی و تالارهای نمایشی

اجرای ۱۳ نمایش در پنجشنبه پایتخت

«مار خورده افعی شده» به کارگردانی گلبرگ ابوترابیان در ساعات ۱۶ و ۱۸/۳۰ در کارگاه نمایش مجموعه تئاتر شهر اجرا خواهد شد. تماشاخانه سنگلج نیز در ساعات ۱۸ و ۲۰/۳۰ میزبان نمایش «میس زولی» به کارگردانی ویلیام سان است. تئاتر مولوی نیز نمایش «شی تال برقص بر مرگ من» به کارگردانی مهران

تهران امروز با اجرای ۱۳ نمایش صحنه ای در سالن های مختلف شهر تهران همراه است. براین اساس تالار وحدت در ساعات ۱۸ و ۲۰/۳۰ میزبان نمایش «قصر مه آلود» از ژاپن می شود. در تالار اصلی مجموعه تئاتر شهر نمایش «عشق و عالیجناب» به کارگردانی حسین پاکدل در ساعت ۲۰/۳۰ به صحنه خواهد رفت. تالار چهارسوسو مجموعه تئاتر شهر نیز نمایش «چنگیزخان» به کارگردانی چیسنا یثربی در ساعات ۱۸ و ۲۰/۳۰ اجرا می شود. تالار قشقایی نیز در ساعات ۱۷ و ۱۹/۳۰ میزبان نمایش «آدمکش» به کارگردانی محمد زوار بی ریا است. نمایش «مراقب گربه باش» به کارگردانی صاحب آهنگر از ساری نیز در ساعات ۱۶/۳۰ و ۱۹ در تالار سایه اجرا خواهد شد. همچنین نمایش

محمودزاده دهبازی را در ساعات ۱۷ و ۱۹/۳۰ میزبانی خواهد کرد. تالار هنر نیز در ساعت ۱۷ میزبان نمایش «اعترافاتی در مورد زنان» به کارگردانی رامین رخ فروز از زاهدان است. تالار استاد سمندریان تماشاخانه ایران شهر در ساعات ۱۷ و ۲۰ میزبان نمایش «کمدی الهی جلد دوزخ» به کارگردانی ابراهیم پشت کوهی از بندرعباس می شود. تماشاخانه مهر حوزه هنری نیز نمایش «این روبان سیاه که به سقف آسمان است» به کارگردانی سید محمد مساوات میزبانی می کنند. نمایش محیطی «هملت ماشین» به کارگردانی بهاره اسدی نیز ساعت ۱۸ در دانشگاه هنر اجرا خواهد شد. اما خانه نمایش اداره تئاتر نیز در ساعت ۱۸/۳۰ میزبان نمایش «آبی گونه» به کارگردانی کاوه مهدوی است.

تسلیت به مجید آهنگران

دبیرخانه سی امین جشنواره بین المللی تئاتر فجر درگذشت مادر مجید آهنگران را تسلیت گفت. مجید آهنگران بازیگر نمایش خانه پدری نوشته و کارنوشین تبریزی با وجود غم سنگین از دست دادن مادر بر سر اجرا حاضر شد و به دلیل حسن تعدد به جشنواره در نمایش به ایفای نقش پرداخت. دبیر سی امین جشنواره بین المللی تئاتر و دبیر خانه این رویداد بین المللی فرهنگی به این بازیگر تسلیت گفتند. هیأت نویسندگان مجله تئاتر نیز درگذشت مادر مجید آهنگران را تسلیت می گوید و خود را در این غم شریک می داند.

سید روماک دراماتورژ ندارد

حمیدرضا آذرنگ دراماتورژ نمایش سید روماک نیست. نمایش سید روماک نوشته و کار محمود رضا رحیمی است و دراماتورژی ندارد. پیش از این به اشتباه نام حمیدرضا آذرنگ در کاتالوگ جشنواره به عنوان دراماتورژ نمایش «سید روماک» چاپ شده بود.

بحث جشنواره در تاکسی و اتوبوس

برنامه رادیویی دیالوگ به دلیل کیفیت اجرایی نمایش و بازیگران، بحث های داغ جشنواره را به سطح شهر و میان لایه های مردم برده است. به گزارش خبرنگار مجله تئاتر، کیفیت اجرایی این برنامه، گفت وگوهای داغ با هنرمندان، دعوت از مردم برای حضور سالن ها و محوطه های تئاتری به یک برنامه همیشگی این روزهای سطح شهر تبدیل شده است که در اغلب موارد پیچ رادیویی تاکسی و اتوبوس روی آن متوقف می شود.

اجرای تئاتر سیار به مناسبت دهه فجر

همزمان با جشن های پیروزی انقلاب، نمایش های فضای باز با موضوع انقلاب اسلامی و مقاومت جوانان ایرانی بر صحنه تماشاخانه سیار اجرا شد. در تماشاخانه سیار نمایش هایی با قابلیت اجرا در فضای باز توسط اداره کل هنرهای نمایشی، در پارک ها و فضاهای سبز منطقه ۱۱ شهرداری تهران و با حمایت معاونت هنری، برنامه ریزی و اجرا شد. این نمایش ها که فاز دوم اجرای نمایش بر سکوی تماشاخانه سیار به شمار می آیند تا پایان بهمن ماه در فضاهای کارشناسی شده شهرداری منطقه ۱۱، خانه هنرمندان ایران و فضای باز تئاتر شهر، از ساعت ۱۶ تا ۱۹ میزبان علاقه مندان به تئاتر خواهد بود. پیش از این در فاز اول اجرای تئاتر، نمایش هایی با موضوع حماسه عاشورا و به مناسبت ماه صفر در منطقه ۶ شهرداری تهران و بوستان های ولایت، بعثت، لاله و... از سوی اداره کل هنرهای نمایشی و معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برنامه ریزی و اجرا شده بود. این تماشاخانه با حمایت جدی و سرمایه گذاری مؤسسه توسعه هنرهای معاصر تولید و توسط اداره کل هنرهای نمایشی معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بهره برداری شده است. سرپرست اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در اجرای این طرح از حمایت بی دریغ فرماندهی انتظامی تهران بزرگ، معاونت اجتماعی ناجا، پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ و معاونت فرهنگی شهرداری تهران یاد کرد.

حرکت شایسته کهگیلویه و بویراحمد

۳۰ نفر از هنرمندان استان کهگیلویه و بویراحمد توسط اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی این استان برای بازدید از سی امین جشنواره بین المللی تئاتر فجر به تهران اعزام شدند. امین کمالوندی رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کهگیلویه و بویر احمد ضمن تبریک دهه فجر و مقارن شدن آن با هفته وحدت درباره اعزام هنرمندان حوزه نمایشی این استان به جشنواره تئاتر فجر گفت: «با توجه به رویکرد جدید در معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در جهت گسترش جشنواره تئاتر فجر در استان ها و بهره برداری قشر بیشتری از هنرمندان استانی از این اتفاق مثبت، تصمیم به اعزام ۳۰ نفر از هنرمندان این استان به سی امین جشنواره بین المللی تئاتر فجر گرفته شد.» رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی کهگیلویه درباره نحوه اعزام این افراد اعلام کرد: «سه گروه ۱۰ نفره در سه نوبت به تهران اعزام می شوند که هر گروه طی دو روز اقامت می تواند از تماشای ۶ نمایش که ۲ نمایش آن از آثار خارجی است دیدن کنند.» کمالوندی از پرداخت ۲ میلیون تومان به عنوان کمک هزینه به گروه های تئاتری ثبت شده در استان خبر داد و گفت: «علاوه بر کمک هزینه تعیین شده از سوی معاونت فرهنگی هنری مبلغ ۲ میلیون به هر گروه تئاتری ثبت شده اختصاص دادیم.»

ابراهیم حقیقی و دغدغه‌های گرافیک صحنه‌ای

پوستر فکر است

ابراهیم حقیقی طراح و گرافیکست شهیر ایرانی، سال ۱۳۲۸ در تهران به دنیا آمد. وی دارای مدرک کارشناسی ارشد معماری از دانشگاه تهران است. حقیقی عضو انجمن بین‌المللی طراحان گرافیک، تصویرگران کتاب کودک، فیلمسازان مستند ایران و... است. وی تاکنون نمایشگاه‌های متعددی در ایران و سطح بین‌الملل برگزار و جوایز بسیاری را کسب کرده است. او امسال داور بخش پوستر جشنواره بود.

مریم جعفری مصارلو

□ آقای ابراهیم حقیقی، لطفاً درباره پروسه داوری بخش پوستر توضیح دهید.

پروسه داوری به نسبت داوران و با تفاهم آنها صورت می‌گیرد. تعداد پوسترهای زیادی ارسال می‌شود؛ مهم هویت تئاتری آنها است. القای پوستر تئاتر با پوسترهای نمایشگاه نقاشی، عکاسی، کنسرت و... متفاوت است. ذکر این مسئله قابل توجه است که چرا نمایش‌های حرفه‌ای که در طول سال اجرا دارند پوستر خود را برای این بخش ارسال نمی‌کنند؟ پوسترهای ارسالی نوعی رقابت دانشجویی را ایجاد می‌کند یعنی تعداد محدودی از اساتید در این بخش شرکت می‌کنند در حالی که شرکت کردن اساتید باعث پویایی این بخش از جشنواره می‌شود.

□ اساساً پوستر تئاتر باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟

ابتدا به ساکن پوسترها باید ویژگی‌های همیشگی پوستر را به طور کلی داشته باشند، ضمن آنکه اطلاعات و مفاهیم را منتقل کنند؛ بخصوص پوستر تئاتر باید محتوا و مزیت‌های محتوایی آن را لحاظ کند.

□ آیا دیدن آثار نمایشی یا خواندن متون آنها به داوری‌ها کمک می‌کند؟

بله. قطعاً دیدن کارها به درک بهتر پوسترها هم کمک خواهد کرد. پوستر بالطبع از ساختمان آکادمیک تئاتر پیروی می‌کند. با توجه به مفهوم، سیر قصه نمایش، تصویر، صفحه آرای و... بیشتر قابل تشخیص است.

□ اصول داوری پوسترها به چه شرایطی

وابسته است؟

هر پروسه داوری، به هیأت داوران آن بستگی دارد. اگر مجموع تفکر آثار پدید آمده قوی باشد، هیأت داوران نیز بهتر کنکاش می‌کند؛ بنابراین مراحل انتخاب یا رد آنها سرعت می‌گیرد. در عین حال به طور طبیعی کیفیت آثار بالا می‌رود. با توجه به ترکیب متغیر هیأت داوران، نحوه و آرای داوران نیز متغیر است، در ضمن اهمیت موضوعی، نکته قابل اهمیت برای داوری هاست.

□ رشد و گسترش این بخش به چه شرایطی نیاز دارد؟

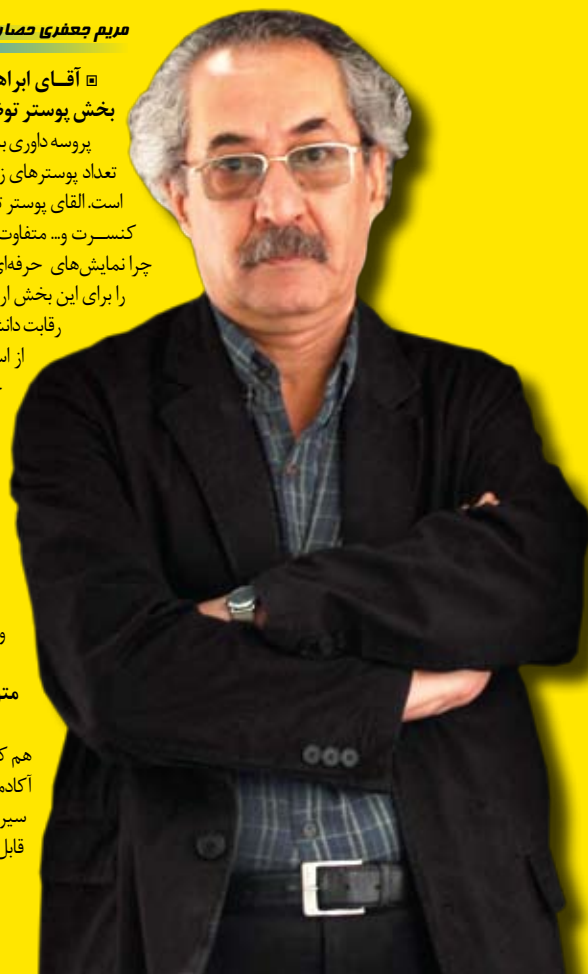
بخش پوستر وسعت پیدا کرده و هنوز جایگاه و مکان خاصی برای نصب آثار در نظر گرفته نشده است. باید در شهر تهران مکانی برای نصب پوسترهای تئاتری در نظر گرفت. تازمانی که جایگاه نصب پوستر تعریف نشده است، پوستر تئاتر نمی‌تواند هویت خود را نشان دهد. بنابراین جایگاه ثابت برای نصب پوسترهای تئاتر یکی از ضروریات این بخش است.

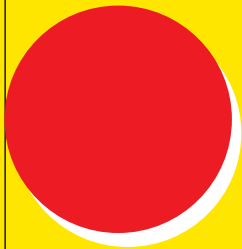
□ پروسه سی ساله پوستر تئاتر را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

پوستر تئاتر بر مبنای زمان‌بندی‌ها با اوج و فرود مواجه بوده و هست. در طول سال‌ها گاهی پوسترهای خوب و گاهی هم پوسترهای ضعیفی خلق شد. همانطور که در طی سال‌ها، تئاتر مدام دگرگون شده، پوستر تئاتر هم مدام دستخوش تغییرات بوده است.

□ آیا با گسترش تکنولوژی و ابزارهای مدرن، شیوه طراحی پوستر نیز دستخوش تغییر شد؟

من ابزارها و طراحی‌های دیجیتال را در جریان توسعه پوستر دخیل نمی‌دانم؛ موضوع اصلی تفکر است. باید دید پوستر برای کارگردان نمایش چه اهمیتی دارد. بحث مفهوم‌گرایی وابسته به محتواست؛ این بحث قابل توجه است. پوستر تئاتر به خودی خود با پوسترهای تبلیغاتی نوشتار و... متفاوت است بنابراین طراح آزاد است با هر تکنیکی ایده‌های خود را طراحی کند.

سید حبیب هاشمی معروف به امید هاشمی در سال ۱۳۶۵ به دنیا آمد. او از اوان جوانی به مدت سه سال در کلاس‌های سمندر یان فعالیت کرده بود. وی در دانشگاه صدا و سیما تحصیلات خود را در رشته کارگردانی تلویزیون آغاز کرد. اما پس از گذشت سه ترم دانشگاه را رها کرد و برای تحصیل به فرانسه رفت. در فرانسه مدرک کارشناسی خود را در رشته هنرهای نمایشی از دانشگاه سن دونی پاریس اخذ کرد. سپس کارشناسی ارشد خود را نیز در همان دانشگاه ادامه داد. پایان نامه‌اش در مورد نحوه آموزش پرفورمرها بود. او در حال حاضر در حال تحصیل در مقطع دکترا است. وی به همراه آبراماویچ در مورد نحوه متدولوژی برای پرفورمنس آرت در هنرهای تجسمی تحقیق می‌کند. همچنین در زمینه تاریخ نگاری این مفهوم کتابی نوشته است؛ این مقوله به بحث فلسفه هنر مربوط است.

گفت‌وگو با امید هاشمی
درباره کارگاه پرفورمنس آرت

گفتمانی دوباره

اساتید بخواهند من را مورد آزمون قرار دهند. اما واقعاً این گونه نبود. بسیاری از هنرمندان با تجربه همچون رامین اعتمادی در این سمینار شرکت کردند. این هنرمندان پس از به پایان رسیدن کارگاه هنوز تشنه دانستن بودند. بنابراین در حاشیه کارگاهی دیگر برگزار شد.

در سمینار چه منابعی را به کار گرفتید؟

بیشتر مقالات و کتاب‌ها را معرفی کردم. کتاب هنر چیست نوشته ژوزف بویز، از هنرمندان معاصر آلمانی که در سال ۱۹۸۹ فوت شد، یکی از آن کتاب‌هاست. البته متذکر می‌شوم که با کتاب «هنر چیست» تولستوی در ایران متفاوت است. همچنین مقاله‌ای از آماندا کوگن هم در سمینار معرفی شد. او در مورد طبقه‌بندی پرفورمنس آرت مقاله‌ای دارد که ما در این سمینار به آن نیز پرداختیم. ضمن آن که به یک سؤال کلیدی و نو پاسخ داده شد.

دیدگاه شما نسبت به سمینارهای خارجی در جشنواره فجر چیست؟

به نظرم بسیار مؤثر است. من هم زمانی که در ایران بودم، این حس تشنگی را چشیده بودم. دوست داشتم اساتید معتبر دنیا در ایران کارگاه‌هایی را برگزار کنند. برای برگزاری و حضور برخی از اساتید مهم و معتبر دنیا نیز پیشنهادهای به دبیرخانه جشنواره فجر ارائه دادم.

آقای هاشمی موضوع کارگاه را چگونه انتخاب کردید؟

من با محمود رضا رحیمی مدت‌ها در مورد دو مسئله «پرفورمنس آرت چیست؟» و «تئاتر تجربی چیست؟» به صورت اینترنتی صحبت می‌کردیم. این که دانشجویان و یا هنرمندان تجسمی به سراغ تئاتر تجربی می‌روند اما هنرمندان جوان تئاتری از این مسئله اجتناب می‌کنند. در واقع در این کارگاه سعی شد تا گفتمانی درباره موجودیت پرفورمنس آرت صورت گیرد.

واژه پرفورمنس آرت را توضیح دهید؟

واژه پرفورمنس بسیار کلی است. امروز در بسیاری از موارد این واژه را به کار می‌برند. از مد لباس گرفته تا کنسرت و... مفهوم پرفورمنس دارد. استفاده‌ها نیز درست است. زیرا چیزی که دارای چند فرم باشد، پرفورمنس گفته می‌شود؛ به همین دلیل در ارتباط با پرفورمنس ابتدا باید تحقیق کرد که اصطلاح پرفورمنس به کدام نوع کاربرد آن نزدیک‌تر است. کتابی نیز در این مورد نوشته شده است، اما در این کارگاه بحث بر سر مفهوم پرفورمنس آرت بود.

دیدگاه هنرمندان جوان به این مباحث تخصصی چگونه بود؟

خوشبختانه استقبال بسیار خوبی بود. من چون چند سالی در ایران نبودم فقط فکر می‌کردم برخی از هنرمندان و یا

وحید لک

مدیر ارتباطات و تبلیغات جشنواره:

هدف را شناسایی کردیم

همین روزها بود که انگشت اشاره مسافرانی در ایستگاه مترو صادقیه، تبلیغات جشنواره را نشانه می‌رفت؛ آنهایی که از مسافت مابین ایستگاه متروی امام حسین (ع) و چهارراه ولیعصر بحث می‌کردند. بحث تبلیغات جشنواره امسال یکی از موارد قابل تحلیل بود. وحیدلک مدیر ارتباطات و تبلیغات جشنواره در این زمینه به زوایای خاصی اشاره دارد؛ بحث جامعه هدف یکی از مباحث محوری است.

آقای لک روند تبلیغات برای جشنواره فجر چگونه بود؟

با تعریف دبیر محترم سی‌امین جشنواره فجر و حوزه‌های تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی، تلاش کردیم از منابعی که در اختیار داریم، به بهترین شکل استفاده کنیم. برای این که برنامه ریزی‌ها به‌بهترین شکل در اختیار مخاطبان قرار بگیرد و مخاطب در هر موقعیتی اطلاع‌رسانی را دریافت کند، کمیته‌ای را تحت عنوان کمیته ارتباطات و تبلیغات تعریف کردیم. مرحله اول مرحله شناسایی امکانات و تجهیزات بود. در نخستین مرحله فضای تبلیغاتی شهری را مورد بررسی قرار دادیم. تا بتوانیم برای معرفی جشنواره فجر از آنها استفاده کنیم. می‌انیم که بسیاری از امکانات تبلیغی در اختیار ارگان‌ها و نهادها است.

جامعه هدف را چگونه پوشش دادید؟

ما باید جامعه هدف را شناسایی می‌کردیم. این که تجمع مردمی در کجا شکل می‌گیرد. مکان‌هایی همچون قطارهای شهری و مترو مورد توجه واقع شد. زیرا روزانه انبوه جمعیت از این وسیله نقلیه عمومی استفاده می‌کنند. بنابراین بخشی از تبلیغات به‌صورت بنرهای تبلیغی، تیزرها، پوسترهای جشنواره و... در این مکان نصب شد.

نحوه تبلیغات تلویزیونی چگونه بود؟

از صبح با طلوع خورشید شرایط برای تبلیغات مهیا می‌شد اما برای شب هنگام که مردم به خانه‌های خود می‌روند از طریق رادیو، تلویزیون و تیزرهای تبلیغاتی می‌توانستیم برای جشنواره اطلاع‌رسانی کنیم. به همین مناسبت موارد اطلاع‌رسانی را در اختیار شبکه‌های مختلف قرار دادیم. در ضمن با زیرنویس‌های تلویزیونی ساعت، مکان، زمان و معرفی آثار را اعلام کردیم.

آسیب شناسی دقایق ۹۰

سعدی افشار

وقتی در حال سپری کردن دهه ۹۰ هستیم، طبیعتاً انتظارمان از رشد و توسعه نمایش‌های آئینی - سنتی بیشتر است. با این حال مشکلات فراوانی فرا راه این ژانر اصیل قرار داد. دگرگونی و دگردیسی بافت قدیم شهری به بافت جدید، رشد قارچ‌وار آپارتمان‌ها، هجوم آسمان خراش‌ها به سطح شهر، وسعت خیابان‌ها و اتوبان‌ها، رخت برپستن خانه‌های قدیمی، روفتن حیاط‌ها و حوض‌ها به خاطره‌ها و... از جمله پیامدهای مدرن و شهری است که همچون مشکلاتی بزرگ سد راه شکل اجرایی تئاتر بومی و سنتی قرار گرفته است.

بنابراین، در ابتدای دهه ۹۰ نمایش آئینی - سنتی در حالت کمات؛ در حالی

که در قدیم تخته‌حوضی و روحوضی‌های متفاوتی اجرا می‌شد. هنوز هم نمایش‌های آئینی - سنتی را با اجرای روی حوضخانه‌ها می‌شناسند. مردم در آن زمان روی حوض را می‌پوشاندند. سیاه هم با مایه‌خنده بسیاری که داشت مردم را به ذوق می‌آورد و به خنده می‌انداخت، اما با گسترش آپارتمان‌سازی و افزایش جمعیت در شهر تهران تخته‌حوض آرام آرام کمرنگ شد. مردم به سراغ تالارها رفتند و دیگر این‌گونه نمایشی برای مراسم استفاده نشد. هنرپیشگان این هنر رفتند. من هم اگر با نسل دوم و یا سوم این هنر همراهی می‌کنم، می‌خواهم فوت کوزه‌گری را به آنها بیاموزم تا در دهه‌های بعد هنوز هم این هنر وجود داشته باشد. مهمترین مسئله‌ای که سبب کمرنگ شدن هنرهای سنتی ایرانی شد از بین رفتن فضای سنتی ایرانی در شهرها و کلاتشهر تهران بود. دیگر قهوه‌خانه‌ها نیستند تا مردم به نقالی گوش بدهند بلکه در مقابل برنامه‌های تلویزیونی می‌نشینند. رشد فرهنگ آپارتمان نشینی جایی برای حوض بزرگ خانه‌های قدیمی نگذاشت؛ امروزه برنامه‌های تلویزیونی و رسانه‌ها گسترش یافته‌اند و فراموشی هنر سنتی در حال وقوع است.

حسن رونده: مناطق می‌درخشند

مدیر کمیته شهرستان‌ها:

حسن رونده، مشارکت شهرستان و تئاتر مناطق در دومین حضور آنها را روبه توسعه می‌داند؛ پتانسیل بالای شهرستان‌ها و خروجی آثار تولیدی این مناطق از عوامل اصلی بحث‌های اوست.

رشد کمی و کیفی بخش شهرستان‌ها را در جشنواره سی‌ام چگونه ارزیابی می‌کنید؟

طی جشنواره ۲۹ فجر از شش منطقه ۱۲ نمایش به جشنواره وارد شد، در حالی که در جشنواره سی‌ام با نظر مساعد سرپرست مرکز هنرهای نمایشی، هماهنگی مدیر امور استان‌ها (اتالیک نادری) موافقت دبیر جشنواره بضاعت تئاتری استان‌ها گسترش یافت. ما توانستیم سه نمایش دیگر نیز به مجموع ۱۲

مجموعه بخش‌های جشنواره فجر اضافه شد. امسال با قدرت و قوام بیشتری اجرا می‌شود ضمن آن که استان‌های بیشتری مشارکت خود را در این بخش اعلام کردند. گروه‌های برتر نیز حضور اجرایی پررنگ‌تری دارند. در این بخش، برخی از آثار جشنواره فجر در استان‌های میزبان روی صحنه می‌روند.

بخش شهرستان‌های فجر چه روندی را طی کرده است؟

تفاهمنامه‌ای با مدیران کل استان‌ها منعقد شد. شرایط میزبانی از جمله اسکان و پذیرایی از گروه‌ها با هماهنگی و همکاری مدیران کل استان‌ها صورت می‌گیرد.

مسائلی همچون ایاب و ذهاب، دستمزد و هزینه‌های گروه، توسط جشنواره پرداخت می‌شود. به لحاظ ظرفیت گروه‌های اجرایی در استان‌های مذکور سقف چهار گروه برای هر استان تعیین شده است لذا گروه‌ها هیچ گونه هزینه‌ای را متقبل نشده‌اند. نحوه هماهنگی نیازمندی‌های تکنیکی از جمله نوع سالن، نور و دکور نیز بر اساس فیلم ارسال شده گروه‌ها صورت گرفت.

اثر این بخش اضافه کنیم. این سه نمایش برای نخستین بار در حمایت از تئاتر استان‌ها، در بخش شهرستان‌ها لحاظ شده است. این حمایت با توجه به پتانسیل بالای تئاتر شهرستان‌ها و جمع‌بندی خروجی آثار صورت گرفت.

علت ایجاد شدن بخش شهرستان‌های جشنواره

فجر چه بود؟

این یکی دیگر از توجهات و حمایت‌های جدید به تئاتر شهرستان‌های کشور بود. این بخش که در سال گذشته به

دکتر عطاءالله کوپال

سازماندهی جشنواره‌ها فعلاً چنان است که ابتدا نمایشنامه‌ها خوانده می‌شوند و پذیرفته می‌شوند. سپس گروه‌ها تمرین می‌کنند. کارها بازبینی می‌شوند و بعد اجازه ورود به جشنواره را پیدا می‌کنند؛ در حالی که این ساز و کار می‌تواند به گونه‌ای اصلاح شود. اینکه گروه‌های مذکور به صورت غیر متمرکز، بتوانند اجراهای خود را پس از ارزیابی یا بازبینی، (اگر لازم باشد) به صورت مستقل به روی صحنه ببرند. چنانچه توفیقی چشمگیر به دست آوردند و توانستند تماشاگران بی‌شماری را به نمایش خود فرا بخوانند، به جشنواره‌های گوناگون راه یابند. این فرایندی است که بسیاری از جشنواره‌های جهانی نیز بر آن منطبق هستند. جاری شدن چنین ساز و کاری می‌تواند روح تازه‌ای در کالبد تئاتر حرفه‌ای بدمد.

در میان جشنواره‌های تئاتری ایران، جشنواره فجر اخیراً گام‌هایی را هم در جهت بین‌المللی شدن برداشته است. این رویداد در حال حاضر مهم‌ترین تکیه‌گاه اهل تئاتر است. جشنواره فجر از لحاظ کیفی با روزهای نخست خود خوشبختانه فاصله زیادی گرفته و تجربه و تلاش گروه‌های نمایشی ایران طی سه دهه اخیر در این جشنواره کیفیتی نوین یافته است. در واقع می‌توان گفت که اصلی‌ترین کانون جذب گروه‌های حرفه‌ای ایران در حال حاضر همین جشنواره است. اگر بخواهیم نسبت دشواری‌های حضور در این جشنواره را با مجموعه کارهای به صحنه رفته بسنجیم، باید اذعان کنیم که تئاتر‌ها تا امروز این جشنواره را با تلاش حفظ کرده‌اند. واقعیت این است که بعد از چند دهه جای تئاتر حرفه‌ای هنوز در مجموعه هنر نمایش ایران خالی است. در واقع تئاتر در کشور ما هنوز تا تبدیل شدن به یک شغل فاصله زیادی دارد. آنچه که در سه دهه گذشته کمتر مورد توجه واقع شده، تبدیل تئاتر به یک «حرفه» بوده است. امروز، کسی با نمایشنامه‌نویسی، بازیگری و کارگردانی و صحنه‌گردانی تئاتر، نمی‌تواند مخارج زندگی خود را بطور مستمر تأمین کند.

مجید امرایی، مدیر کمیته خیابانی:

خیابان تماشاگر می‌آورد

مدیر کمیته خیابانی بحث داوری آثار این بخش را ناشی از دو ظرفیت می‌داند. به گفته مجید امرایی ترکیب داوران جشنواره به دو دسته داوران مربوط به جشنواره فجر و داوران دانشگاهی تقسیم شد. وی همچنین از اصل تنوع آثار، ظرفیت گسترده عابران و رهگذران خیابان در تئاتر خیابانی به عنوان برگ برنده این ژانر یاد می‌کند.

داوران دانشگاهی چه مقوله‌ای را تأکید داشتید؟

اجرای عمومی آثار برتر این بخش و انتشار دو مقاله تخصصی حوزه تئاتر خیابانی در کتاب مجموعه مقالات جشنواره تئاتر فجر.

وضعیت تئاتر خیابانی را چطور ارزیابی می‌کنید؟

بخش تئاتر خیابانی جشنواره، ظرف ۱۰ سال گذشته روند رو به رشدی در جذب مخاطب داشته است. هم‌اکنون، این بخش در جذب مخاطب مهم‌ترین بخش جشنواره است چراکه از محدودیت‌های سالن و... مراسست و در فضای باز اجرا می‌شود؛ به دلیل محدودیت سالن، بخش اعظم مخاطبان به سمت تئاتر خیابانی گرایش دارند.

شاخصه محوری بخش تئاتر خیابانی چیست؟

یکی از شاخصه‌های محوری این بخش تنوع موضوعی آثار خیابانی است. آثار این بخش از موضوعات اجتماعی، مذهبی، دفاع مقدس و... دارند و به صورت متنوع و ترکیبی استفاده شده‌اند. یکی دیگر از شاخصه‌های این بخش حضور عمده گروه‌های حرفه‌ای است، همچنین حضور ۱۰ اثر منتخب جشنواره تئاتر خیابانی مربوط به این آثار است. این آثار پس از گذشتن از مراحل سخت توانسته‌اند در جشنواره فجر حضور داشته باشند بنابراین از تراز کیفیتی بالایی برخوردارند.

ارزیابی شما از گروه‌های خیابانی بخش آئینی جشنواره چیست؟

امسال ۵ گروه آئینی در بخش تئاتر خیابانی حضور دارند. مخاطبان این بخش به دلیل تنوع آئین‌های مختلف، خاص هستند زیرا ترکیب موسیقی، حرکات فرم سنتی و آئینی و توجه به ابعاد زیبایی‌شناسی سبب جذب مخاطبان خاص می‌شود.

آثار بخش مسابقه چه ویژگی‌هایی دارد؟

در این بخش ۹ گروه نمایش شرکت دارند. این ۹ گروه در واقع «تجربه‌های نو» در بخش خیابانی هستند. گروه‌ها نمایش‌های اورژینال و تازه‌ای را در این بخش شرکت داده‌اند. این نمایش‌ها پیش از این در هیچ جشنواره‌ای اجرا نشده‌اند.

با خبر شدیم در این بخش، دو گروه داوری آثار را بررسی می‌کنند. چرا؟

زیرا امسال برای اولین بار ما از هیأت داوران دانشگاهی نیز استفاده کردیم. در نتیجه ترکیب داوران به دو گروه تقسیم می‌شود. ۱- داوران مربوط به جشنواره فجر ۲- داوران بخش دانشگاهی. قصد داشتیم تا جامعه تئاتر دانشگاهی نیز در بخش خیابانی حضور رسمی داشته باشند بنابراین از چند کارشناس زبده دانشگاهی در داوری آثار استفاده کردیم.

به جز استفاده از

علی برجی و درخشش درام دفاع مقدس در روزی دیگر

پهلوانان میهن

هاتف جلیل زاده*

می گوید: «در نورپردازی، فضای نیمه روشنی ایجاد شده است تا تصویرسازی های نوری شکل گیرد. صلیبی از یک ترک دیوار به وجود آمده است، نور از آن به صحنه پرتاب شده و بخشی از صحنه را روشن می کند.»

وی ادامه می دهد: در طراحی صحنه از ترکیب دو پنجره و یک صلیب، همچنین یک حفره برای رفت و آمد استفاده شده است زیرا در ورودی کلیسا با گل پوشیده شده تا نظامیان تصور کنند، مخروبه است. دو نماد محوری در اثر وجود دارد. در این میان نماد خاک به مفهوم وطن به کار رفته است. موسیقی نمایش توسط سعید رضایت انتخاب و بخش هایی از آن با سازهای سه تار و دف ساخته شده است.

با این حال، کارگردان در شیوه کارگردانی خود به سراغ نمایش هایی می رود که مخاطب ارتباط بهتری با آن پیدا می کند. فضا سازی ها در ارتباط با جذب مخاطب است. علی برجی، سال ۱۳۵۵ در شهرستان میانه به دنیا آمد. وی دارای مدرک کارشناسی کامپیوتر است. برجی از سال ۱۳۷۲ با بازیگری در کانون حر وارد حوزه تئاتر شد. از اجراهای وی می توان به نامزدی و بولت، سیاوش و سودابه، شطرنج سوئسی، زنی از پشت در، غریبه و... اشاره کرد. علی برجی درباره اهمیت جشنواره فجر می گوید: «جشنواره فجر و بهترین جشنواره های مختلف دیگر است.

می توان گفت پدر بزرگ جشنواره های تئاتر ایران است. این جشنواره نمودار تئاتر ایران را فراهم می کند. بنابراین هر چه به جوان ها اهمیت بدهیم موفق تر خواهیم بود. از سوی دیگر باید جشنواره هایی را که به شکل موازی کار می کنند یکی کنیم.»

* منتقد و روزنامه نگار عضو کانون ملی منتقدان تئاتر ایران

دیگر می دانیم که هشت سال دفاع مقدس نه تنها به شکل پیکره ای ستودنی از رستم های معاصر این خاک بلکه به سوی افقی نو در صحنه تئاتر نیز خیز برمی دارد. درام های دفاع مقدس فجر سی ام مبتنی بر عمق ژرف بافت بیانی و با تأکید دیگر بر تکنیک های پیشرو تئاتر روبه مسیر دیگری می رود. «مهرماه از سال شصت» هم از همین قاعده کنونی تبعیت می کند. علی برجی با اجرای این نمایش برگه تازه را در کارنامه کاری خود رقم زد.

نمایش ماه مهر از سال ۶۰ برگزیده جشنواره مقاومت است. نمایش، داستان یک زن (آلنوش) و مرد (دانیل) خادم کلیسا است. این دو در زمان محاصره آبادان حاضر به ترک شهر نشده اند زیرا آنها می خواهند از کلیسا و خاکشان دفاع کنند. از سوی دیگر ممکن است مجروحی به کلیسا پناه بیاورد. در ضمن یک فرد عقب مانده ذهنی هم به کلیسا پناه می آورد. آنها شروع به نگهداری از مجروحان می کنند. در انتهای نمایش دانیل متحول می شود و در راستای نجات آدم ها پیغامی را به خارج از شهر می برد. نکته متفاوت این اثر

دفاع مقدسی اتمسفر و فضا است؛ داستان در یک کلیسا می گذرد. کارگردان از زاویه دید رئالیسم در کارگردانی سودجسته است. هرچند در ابتدا و انتهای نمایش تصاویری ذهنی از طریق ویدئو پروجکشن اجرا می شود. با این حال ویژگی رئالیسم در طراحی لباس نیز استفاده شده است.

علی برجی درباره نمایش خود

تراژدی ملی خون رقصه در نگاه رضا صابری

رستم معاصر به بهشت رفت

سید علی فلاح*

فرهنگی، ارتباطات هنری و فرهنگی میان کشورهای مختلف و هنرمندان سراسر کشور است. اما باید بر خروجی‌های آن تمرکز کرد. باید از طریق خروجی سالانه فجر دامنه درام نویسی کشور را گسترش داد. بنابراین بر بیلان و آمار سالانه تمرکز نکنیم بلکه بر کیفیت متمرکز شویم و این گونه می‌توانیم با چهره‌های

برجسته‌ای در این حوزه رو به رو شویم. * نویسنده و محقق - پژوهشگر نمایش‌های مذهبی و آیین‌های عاشورایی

بحث مطبوعاتی، داستان‌نمایش و تخیل سه موقعیت نمایشی متفاوت را در این درام ایجاد می‌کنند. پرده سیکلوراما و تصاویری که پخش می‌شود در واقع نکته قابل اهمیت در این اجراست زیرا در حین مستندگونه بودن، ویژگی پسامدرنیته نیز به اثر می‌بخشد. همچنین موسیقی این نمایش با ترکیبی از موسیقی‌های محلی، موسیقی‌های کلاسیک و پاپ و تلفیق این دو نوع ساخته شده است. ساخت موسیقی از ساز دف، ویولون سل، سنتور و همچنین ترکیبی از آواها، ساخته حمید وجدانی است. موسیقی این نمایش زنده اجرا می‌شود. رضا صابری متولد ۱۳۳۷ در روستای اقماری مشهد است. وی دارای تحصیلات درجه یک هنر (معادل دکتری) است. او از سال ۱۳۵۰ وارد حرفه تئاتر شد. صابری تاکنون آثار زیادی همچون خانات، مظلوم پنجم، داتگ هفتم، یخبندان، بازی نامه باستان، عشیق، ترازدی تردید و... را کارگردانی کرده است.

او درباره جایگاه جشنواره فجر در رشد و توسعه تئاتر ایران می‌گوید: «جشنواره فجر ویتربنی برای فعالیت‌های تئاتری ایران است. جشنواره فجر معتبرترین جشنواره تئاتری کشور است. محل قضاوت همه ژانرهای نمایشی، همه باورهای تئاتری و... جشنواره فجر است؛ در جشنواره فجر خلایق‌ها، شناسایی هنرمندان و قضاوت بر کارهای تئاتری سراسر کشور صورت می‌گیرد. همچنین جشنواره فجر محل داد و ستد

رضا صابری کارگردان پیشکسوت خراسان، این بار تجربه تازه‌ای را در کارنامه حرفه‌ای خود دنبال می‌کند. او نوشتارهای دو نسل پاک ایرانی را در بستری مدرن (جهان رسانه) دستمایه و تم‌کار خود قرار می‌دهد

«خون رقصه» براساس مصاحبه مطبوعاتی یک دختر خراسانی ۱۹ ساله به نام راضیه فدایی است. او به‌رغم میل خانواده و اطمینان به خواستگاری مردی می‌رود که ۸۰ درصد جانبازی دارد. دختر با اعتقاد تلاش می‌کند و با تمام توانش برای آرامش همسر جانبازش از جان مایه می‌گذارد. در نهایت همسر جانبازش به جمع همزمانش در بهشت می‌پیوندد. نمایش یک تراژدی ملی است که مبتنی بر اثرات جنگ طراحی شده است.

رضا صابری کارگردان پیشکسوت خراسان، این بار تجربه تازه‌ای را در کارنامه حرفه‌ای خود دنبال می‌کند. او نوشتارهای دو نسل پاک ایرانی را در بستری مدرن (جهان رسانه) دستمایه و تم‌کار خود قرار می‌دهد. او با این اثر به خیال ده‌ها کارگردانی می‌پیوندد که دغدغه توسعه درام دفاع مقدس را به شکلی جدی و شکوهمند در قالب بیانی تأثیرگذار و قدرتمند دنبال می‌کنند. صابری درباره نمایش خون رقصه می‌گوید: طراح صحنه این نمایش اصغر خلیلی است. او با ایجاد سه دیواره توری، سه موقعیت را طراحی می‌کند. این دیواره‌ها کمک به طرح موقعیت می‌کند. ابزارها در عین رئالیستیک بودن، نمادین هستند و با تفکیک سفید و سیاه به صورت الهامی استفاده شده‌اند. بخش‌هایی از نمایش تصاویری از پرده سیکلوراما پخش می‌شود زیرا صحنه‌هایی از زندگی است که در قالب مصاحبه پخش می‌شود. در نتیجه نوعی نمایش مستند داستانی است؛ در عین حال تصاویر، رنگ، لباس، تفکیک موقعیت‌ها و... کمک به درک نمایش می‌کند.

به گفته صابری سه موتیف و درونمایه در تعامل و مجاورت همدیگر بر بافت دراماتیک در استان می‌افزایند؛ در واقع سه

از خاک سرخ تا معدن زغال سنگ

♦ امیر دژاکام

بنابر این موضوعات تئاتری متنوع نشد. پیشنهاد من این است که از خاک سرخ تا معدن زغال سنگ، تکنولوژی روز و انرژی هسته‌ای تا تحولات پزشکی و... را در تئاتر به تصویر بکشیم. البته تحولات دیگری در راستای گسترده کردن سالن‌های تئاتری رخ داد. باز شدن پارکینگ تالار وحدت، تالار خورشید، تالار سایه، تالار نو و... از جمله آنهاست. ضمن آن که تئاتر خیابانی شکل گرفت و رونق یافت. جشنواره مریوان به عنوان مهم‌ترین جشنواره تئاتر خیابانی به عرصه آمد و مورد استقبال قرار گرفت. همچنین تغییراتی در شکل قراردها ایجاد شد. یکی از آن تغییرات، شرط گیشه در دستمزدها است که شاید مثمر‌تر واقع نشد. در حوزه تحقیق و پژوهش، کتاب‌ها، بولتن‌ها و مجلات بسیاری نوشته شده است.

در میانه دهه ۷۰ ما با تحولات دیگری در جشنواره فجر روبه رو شدیم. از جمله بین‌المللی شدن جشنواره فجر. این حرکت خوبی بود. به این شکل توانستیم نمونه‌های برتر تئاتر جهان را در جشنواره فجر نمایش دهیم. این فرایند به دلیل کمبود بودجه در دهه اخیر با افت و خیز مواجه شده است. ضرب‌المثل «پول نداریم جنس ارزان بخریم» نمود بیرونی این مقوله است. گروه‌ها آرام آرام حرفه‌ای شده بودند، جشنواره راه خود را طی می‌کرد، با باز شدن دانشگاه‌های تئاتر و فارغ‌التحصیلان این رشته، خانواده تئاتر گسترش یافت اما دیدگاه‌های جدید و شهرنشینی در تئاتر اعمال نشد. برای نمونه این که آیا تئاتر می‌تواند در بهداشت فردی مؤثر واقع شود یا خیر؟

ساختار موسیقایی «مده‌آ» از زبان مهدی آگاهی

مویه‌های یک تمدن

آزاد کلام‌محمدی

بحث تأویل متن را به بخش خودآگاه ذهن مخاطب بسپارد، بنابراین او از قلمرو نشانه‌های بصری به قلمرو عناصر شنیداری می‌رود یا این حرکت در پی بسط تصاویر و لایه‌های بیانی است. او متولد سال ۱۳۶۱ است. سال ۸۰ به دانشگاه صنعتی شریف رفت و ریاضی خواند. سال ۸۸ فوق‌لیسانس ریاضی گرفت و از سال ۸۱ تاکنون در حوزه تئاتر کار می‌کند. با این حال نخستین بار است که به جشنواره فجر می‌آید و در بخش نگاه ویژه حضور می‌یابد. درباره بخش نگاه ویژه یا تجربه‌های متفاوت کارگردانان این بخش می‌گوید: «ما هم‌اکنون در تئاتر به نگاه خاص و ویژه نیاز داریم. تئاتر چیزی نیست که آن را اختراع کنیم! تئاتر هست، تئاتری‌ها در همه جای دنیا کار می‌کنند. جوری نیست که تئاتر یکجا به دست آید بلکه هر هنرمندی در گوشه‌ای کار می‌کند و محصول خود را ارائه می‌دهد. در این میان «ایده» محوریت می‌یابد، اما اگر کارگردان ایده‌هایش منجر به فضاهای عجیب و غریب شود، اثرش ماندگار نخواهد بود. ایده زمانی مؤثر است که به یک جریان منتج شود؛ در عین حال از دل این جریان حرکت درستی دریابد.»

مهدی آگاهی بر این باور است که جشنواره فجر بستری برای حضور جوانان است، به گفته او امسال حجم و تولیدات گروه‌ها بیشتر شده و آثار بهتری تولید شده است.

نیست که مثلاً آهنگ را سوار یک صحنه می‌کنند؛ یا این که تیکه پاره باشد. بافت کاملی از اجراست. طنین و آوا در حرکت، در ذهن بازیگر، در بازی‌ها و نور و طراحی صحنه تأثیر می‌گذارد و ذهن و زبان بازیگر را هدایت می‌کند. از سوی دیگر موسیقی این کار جنبه‌ای عمومی دارد. زیرا از کل آواهای کهن ایران، موسیقی کردی و... در آن استفاده شده است. بنابراین در «مده‌آ»

لایه‌ای است، ذکر دارد، مویه‌های «لکی» در آن نهفته

است، هرچه به آخر نمایش می‌رسیم این مویه‌ها بیشتر می‌شوند، ترکیب صداها و آواها در این اثر یک پلی فونی (چند صدایی) اجرایی را مد نظر قرار می‌دهد.»

با این حال «مده‌آ» اثری مبتنی بر سازه‌های کلاسیک ذهن بشر باستانی و از نوشته‌های «اورپید» است، اثری که در آن مباحث روان‌شناختی، ناخودآگاه فردی و جمعی از بطن کهن الگوها، تابوها و توتم‌ها به شکلی تراژیک رخ می‌نماید. مهدی آگاهی می‌کوشد با استفاده از بافت بیانی موسیقایی،

مهدی آگاهی بر این باور است که جشنواره فجر بستری برای حضور جوانان است، به گفته او امسال حجم و تولیدات گروه‌ها بیشتر شده و آثار بهتری تولید شده است

اجرای ما گونه‌ای از یک تکنیک خاص است، بحث موسیقی فقط در جنبه‌های شنیداری خلاصه نمی‌شود. موسیقی در مرکز اجراست. مرکز ثقل درام با موسیقی آغاز می‌شود، تحول می‌یابد، بسط و گسترش پیدا می‌کند و در کل بافت بیانی اجرا طنین انداز می‌شود. موسیقی در این نمایش فقط شنیده نمی‌شود، بلکه دیده می‌شود. کل رنگ آمیزی کار در موسیقی تجسم و تبلور می‌یابد.

کارگردان برتر جشنواره سیزدهم تئاتر دانشگاهی در حالی این

جملات را بر زبان می‌آورد که با ایده‌های دیگری به تجربه‌های سپری شده خود نگاه می‌کند؛ یا بهتر است واژه شنیدن را برای او به کار ببریم. او این‌بار سراپا گوش، چکیده ایده‌های خود از تئاتر دانشگاهی را به زمره‌های موسیقایی سپرده است. بنابراین سراپا گوش، خود را می‌شنود! مهدی آگاهی بشدت دوستدار ایده‌گرایی و ایده پردازی است. همچنین دوستدار ایده‌هایی که متفاوت‌اند. او «مده‌آ» را با لحن و بیانی دیگر تولید کرده است؛ بیان موسیقایی خود به خود سرشار از نشانه شناسی ملون و متکثر است؛ با این حال او از تکنیکی صحبت می‌کند که برای اجرای «مده‌آ» یکی دو سالی ذهنش را مشغول کرده است. می‌گوید: «ما دو سال پیش با تکنیک همین کار آشنا شدیم. آن را دوست داشتیم و حول محور همین تکنیک کار کردیم؛ ساختار موسیقایی در حد شنیداری نیست، بلکه در فیزیک می‌آید، در طراحی صحنه می‌آید، تکنیک «مده‌آ» طوری

تجربه اشکان خلیل‌نژاد
در نورگیر

دنیا خوب است پدر

اسعد کرم ویسه

همذات پنداری می‌کند. کارگردان نمایش «نورگیر» از بخش نگاه ویژه و کل جشنواره تئاتر فجر تلفی خاصی دارد. اشکان خلیل‌نژاد درباره علت حضور خود در بخش نگاه ویژه می‌گوید: «نگاه ویژه به گروه‌هایی که چندان شناخته شده نیست، می‌پردازد. این بخش حداقل میان بخش دانشجویی و حرفه‌ای است. همین دلیل قابل تأمل است.» خلیل‌نژاد برای نخستین‌بار در جشنواره فجر حضور می‌یابد. وی درباره ماهیت برگزاری جشنواره فجر یادآور می‌شود: لطفی که برگزاری جشنواره تئاتر فجر دارد، به نشان دادن آثار تولیدی است. آثاری که تاکنون اجرا نشده است. این مسئله در نسل جوان، انگیزه ایجاد خواهد کرد.

در نمایش ساق پای شخصیت‌ها در یک‌گراند صحنه نشان داده می‌شود. این استعاره از دل مفاهیم نمایش شکل گرفته است. طراحی صحنه نمایش با تأثیر از یک ساختار سینمایی قابل بررسی است. همزمان تمام بازیگران روی صحنه حضور دارند؛ در سه فضای خانه، دفتر کار و کافه به زندگی خود ادامه می‌دهند. اما آکسسوار نمایش وسایل روزمره از جمله میز و صندلی است. در طراحی صحنه تلاش شده تا با توجه به مستند نگاری تاریخی لباس‌های دهه ۷۰ اسپانیا استفاده شود.

آنچه در کارگردانی این اثر مورد توجه است؛ بازی‌های روان و تأثیرگذار است. زیرا اشکان خلیل‌نژاد همواره در کارگردانی‌هایش به درایت بازیگران، یکدستی و روانی بازی بازیگران علاقه ویژه دارد. او در اجرای نمایش در تعامل با بازیگران و بررسی ایده‌های آنها به خلق لحظات دراماتیک پرداخته است. وی در طراحی موسیقی به فضای دهه ۶۰ و ۷۰ اسپانیا نگاه کرده است. علت ساخت موسیقی اسپانیایی خلق نوعی موقعیت کاملاً رئالیستی و زندگی‌وارگی نمایش است. کارگردان بر این باور است؛ تماشاگر با آن

آنچه در کارگردانی این اثر مورد توجه است؛ بازی‌های روان و تأثیرگذار است. زیرا اشکان خلیل‌نژاد همواره در کارگردانی‌هایش به درایت بازیگران، یکدستی و روانی بازی بازیگران علاقه ویژه دارد

پدر با مرور خاطرات جنگ ۳۰ ساله اسپانیا گویی به همان شاعرانگی ذهنی آن فیلسوف آلمانی رسیده است؛ اندکی جنون و اندکی احساس!

«آنتونیو یوئدو بایخو» اما، انگار همچنان دست‌هایش بر سر سرش فکر می‌کند؛ آنگونه که در رئالیسم جادویی رشته جریان‌های ذهنی متوالی و متکثر، صحنه درام را در می‌نورد.

کارگردان ۲۳ ساله ایرانی در حالی پنجه در پنجه متن او می‌افکند که همچنان شیفته تجربه‌گرایی است. اشکان خلیل‌نژاد «نورگیر» را به بخش نگاه ویژه «فجر» آورده است.

اشکان خلیل‌نژاد، سال ۱۳۶۷ در کرج به دنیا آمد. وی از ۱۶ سالگی وارد حوزه تئاتر شد. بعدها از طریق آموزشگاه‌ها فعالیت خود را در این حوزه دنبال کرد و در حال حاضر دانشجوی تئاتر است. او درباره متن نمایش خود می‌گوید: «نمایش داستان خانواده‌ای است که در شهر مادرید اسپانیا زندگی می‌کنند. پس از گذشت ۳۰ سال از جنگ آنها به واکاوی روابط اعضای خانواده می‌پردازند. شخصیت محوری نمایش پدر خانواده است. او مدت‌هاست که دیوانه شده است با این حال، از نقطه نظر او، اتفاقات بررسی می‌شود.

نمایش به لحاظ معنایی قصد دارد به بررسی روابط انسانی بپردازد؛ بی‌آن‌که تنها بخواهد به جغرافیا و تاریخ خاص اسپانیا بپردازد. متن به روابط دالی و مدلولی انسان تأکید دارد. همین مسئله باعث شاخص بودن نمایشنامه نورگیر اثر آنتونیو یوئدو بایخو می‌شود.

این کارگردان جوان، چندان دنباله‌رو سبک خاصی نیست، اما در عین حال متأثر از بسیاری از داده‌های معلوماتی و اندوخته‌های خودش است؛ به گفته او اگر چه نمایش سبک خاصی را مد نظر قرار نداده است، اما ویژگی‌های رئالیسم جادویی در این اثر قابل رؤیت است. میزانشن‌های نمایش بسیار رئالیستی و ساده طراحی شده است، اما طراحی نور به استعاره‌سازی پرداخته است.

قصر مه آلود

سومین شنبه هفته

نمای دیگر از خون رقصه

نورگیر

مده آ

ماه مهر از سال ۶۰

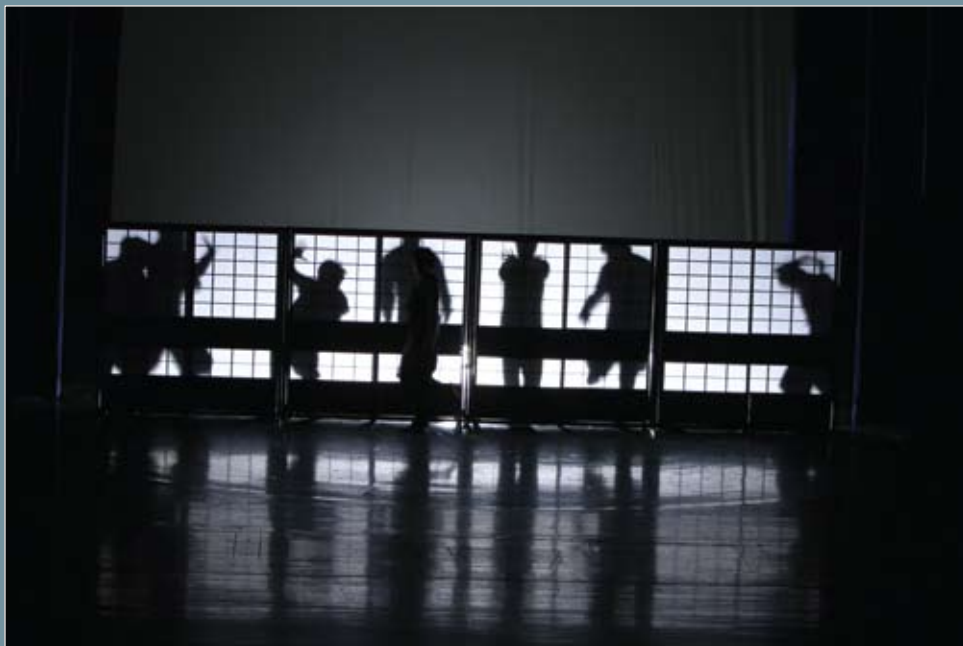
خون رقصه

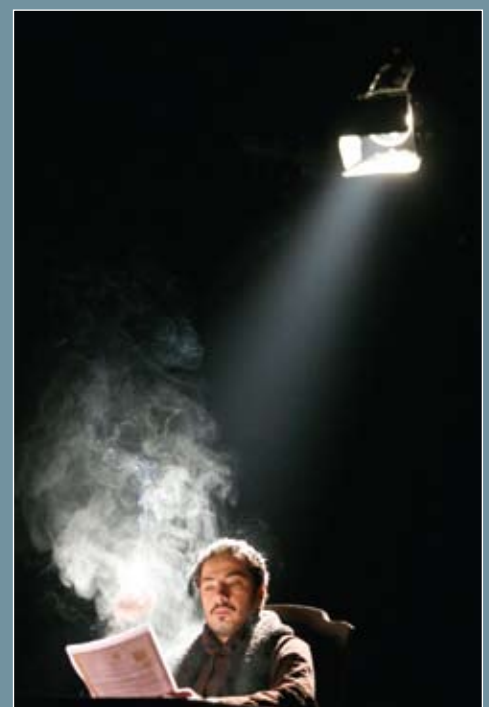
نمای دیگر از نمایش سومین شنبه هفته

میس ژولی

نمای دیگر از قصر مه آلود

نمای دیگر از نمایش نورگیر

پای صحبت‌های حسن برزگر و رکسانا بهرام در سومین شنبه هفته ۲۴ ساعت تا امید

ایوب بی‌نیاز

نامی تئاتر و از شاگردان استاد حمید سمندریان است. او در برخی از کارهای سمندریان در کسوت دستیار کارگردان فعالیت داشته است. عروسک گردانی و دستیاری ۲۵ کار در کارنامه‌های رکسانا بهرام دیده می‌شود. وی با «سومین شنبه هفته» دومین تجربه کارگردانی خود را سپری می‌کند. تجربه اول او با «۱۱:۱» و عنوان پر فروش‌ترین نمایش کارگاه نمایش گره خورده است، می‌گوید: «پارسال گفتم جشنواره فجر را دوست دارم، اما ثبات، یکی از ملزومات اصلی این جشنواره است. نباید سیاستگذاری و برنامه‌ریزی امسال یک جور و سال بعد جور دیگری باشد!»

نمایش «سومین شنبه هفته» در پی ایجاد چشم‌اندازی بصری، دراماتیک، پر تعلیق با ایجاد ریتمی تند و جذاب برای تماشاگر است. حسن برزگر همین عوامل را با وحدت مکان جمع‌بندی می‌کند. می‌گوید: «فاصله اپیزودها به لحاظ فرم، زیاد است. به همین دلیل در اپیزود «جوان‌ها» یک تغییر مکان می‌بینم؛ ما برای وحدت به یک نوع انتزاع نیاز داشتیم بنابراین عناصر صحنه‌ای در جایی به قطار، چادر یا صفت‌بند تبدیل می‌شوند. میزانشن‌ها در همین راستا تعریف می‌گردند و در طول نمایش به شکل‌گیری فضا کمک می‌کنند.» او، احساس خوبی نسبت به جشنواره دارد و می‌گوید: «جشنواره، جشنواره است.»

خطاب به انسان می‌سراید؛ در ناامیدی بسی امید است!» حسن برزگر متولد دوازدهم فروردین ۱۳۵۵ تفرش است؛ او دانش آموخته دانشگاه پلی‌تکنیک در رشته ریاضی است. سال ۸۵ با نمایشنامه «واقعیت اینه که خورشید دور ما می‌گردد» مورد توجه قرار گرفت. سال ۸۸ با کارگردانی «۱۱:۱» در بخش مسابقه ایران کاندیدا شد. او با «سومین شنبه هفته» سومین تجربه حرفه‌ای نمایشنامه‌نویسی و دومین دستاورد کارگردانی‌اش را سپری می‌کند. اما به گفته رکسانا بهرام، دیگر کارگردان نمایش «سومین شنبه هفته» در ژانر تئاتر تجربی است. یعنی یک هدف کلی در اولویت بوده و ریزه‌کاری‌های نمایش در اتود، فضاسازی و ویژگی‌های موقعیتی شکل گرفته است.

حسن برزگر
با پرداخت و
دراماتیزه کردن
قصه «سومین
شنبه هفته»
روایتی سیال و
نمادین را در کنار
هم قرار می‌دهد

آن گونه که بهرام تعریف می‌کند، نمایش رویکردی پژوهشی-منطقی نیز دارد، می‌گوید: «نویسنده برای نگارش درام، یک نمونه‌گیری از قشرهای مختلف انجام داد، ما براساس همین نمونه‌گیری و مبتنی بر شیوه‌های کارگردانی تجربی پیش رفتیم. قصد ما تجربه‌ای نو بود؛ فضایی در مواجهه با اتفاقات و دیدگاه‌های دیگر! ما به فکر کار متفاوت بودیم. خواه‌ناخواه کار به روز و متفاوت از تکرار بودن بهتر است.»

رکسانا بهرام، خواهر پانته آ بهرام بازیگر

۶۹ روز زیر آوار، زیر آرزوهای دنیایی که با یک روزنه به بیرون وصل می‌شود، تصویر و تصویری میکروسکوپی است! کارگران در ۲۴ ساعت مانده به هفتادمین روز گرفتاری در معدن، ترس‌ها، ناامیدی‌ها و... را به نظاره نشستند!

اپیزود دوم؛ دوجوان می‌خواهند به‌صورت قاچاقی از مرز بگذرند؛ آنها به یک قاچاقچی پول داده‌اند، اما سروکله‌اش پیدا نمی‌شود. دو جوان همدیگر را گم می‌کنند و هر کدام قصه دیگری از نمایش را دنبال می‌کنند.

اپیزود سوم؛ بزرگ‌ترین سرگرمی زن و مرد جوانی دیدن یک سریال است. قرار است عده‌ای مهمان به خانه آنها بیایند. مهمانان سر می‌رسند، در می‌زنند، کسی در را باز نمی‌کند. حواس زن و مرد همچنان به پخش سریال است؛ یکی از دو جوانی که در مرز همدیگر را گم کرده بودند، سر می‌رسد. قصه جدیدی را برای زن و مرد تعریف می‌کند. آنها سرگرمی جدیدی پیدا می‌کنند، اما به یکباره به یاد مهمانان می‌افتند؛ از خود می‌پرسند که چرا مهمانان نیامده‌اند!

حسن برزگر با پرداخت و دراماتیزه کردن قصه «سومین شنبه هفته» روایتی سیال و نمادین را در کنار هم قرار می‌دهد. به گفته خودش کار درامی اپیزودیک است، نمایش به شکلی غیر خطی و لایه‌لایه روایت می‌شود، هر بار یک تکه از اپیزودها به روایت درمی‌آید و در مجموع نمایش تکمیل می‌شود. او در کسوت نویسنده متن و یکی از کارگردانان اثر، تم محوری «امید» را یگانه عامل نمایش می‌داند، می‌گوید: «این نمایش مصداق شعری است که

چرین
روز

با سخنرانی دکتر حمید شاه آبادی برترین های تئاتر ایران معرفی شدند

برترین های تئاتر ایران شامگاه دیشب در آئین پایانی بخش مسابقه خیابانی، رادیو تئاتر، عکس و پوستر با سخنرانی معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و با حضور سرپرست مرکز هنرهای نمایشی و دبیر جشنواره معرفی شدند. دکتر حمید شاه آبادی در این مراسم، جشنواره سی ام فجر را دارای چند ویژگی برجسته و شاخص دانست.

حضور مشارکت واقعی هنرمندان، رقابت سالم، پویا و... از موارد مثال زدنی معاون امور هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بود.

رتبه دوم:
سامان خسروی و علی معتمدیان طراحان پوستر نمایش «ونسان هلندی»

رتبه اول:
سرور یزدی طراح پوستر نمایش «بهار و آدم برفی»
هیأت داوران: ابراهیم حقیقی، کیانوش غریب پور و آرش تنهایی

مسابقه عکس:
تقدیر از:
۱- عاطفه آرائی ۲- مهدی حسینی ۳- عباس کوثری ۴- رضا موسوی

جایزه نگاه ویژه:
مهرداد منتجی برای عکس ایشان از نمایش «نامه هایی به تب»
رتبه سوم:
مهدی آشنا برای عکس ایشان از نمایش «ویتسک، داستان ناتمام»
رتبه دوم:
مائی لطفی زاده برای عکس ایشان از نمایش «تاریکی همچون دریا»

رتبه اول:
مصطفی قاهری برای عکس ایشان از نمایش «پاندورا ۸۸»
هیأت داوران: سیف الله صمدیان، مسعود پاکدل، حبیب رضایی

مسابقه رادیو تئاتر:
تقدیر:
علی تاج میر کارگردان نمایش «نوی اسرار آمیز»
برگزیده:
عمار خطی کارگردان نمایش «ملاقات در پاییز»
هیأت داوران: داود رشیدی، صدرالدین شجره و ایوب آقاخانی
سپاس و لوح ویژه: ستاد برگزاری جشنواره لوح ویژه خود را به عظیم موسوی برای تلاش های سازنده اش در ثبت پرونده تعزیه در سازمان جهانی یونسکو اهدا کرد.

طرح و ایده:
تقدیر از «مسعود مهرابی» برای طرح نمایش «زندگی در چند نگاه»
از تهران

برگزیده طرح و ایده:
«صغر گروسی» برای طرح نمایش «مجلس شبیه خوانی جولیوس سزار» از نظر آباد

کارگردانی:
تقدیر از «میشم سربادانی» کارگردان نمایش «تولد» از تفرش
برگزیده کارگردانی:
مژگان معقولی کارگردان نمایش «سرای من» از تهران

جایزه ویژه:
گروه نمایش «سرای من» از تهران
هیأت داوران: علی پویان، مریم معترف و شهرام کرمی

برگزیده نگاه دانشجویی:
خیابان یک طرفه به نویسندگی و کارگردانی سامان خلیلیان
هیأت داوران: رضا کناریوند، حسین صفریان، میلاد نیک آبادی، میثم جهانگیری و احسان ملکی

مسابقه پوستر:
تقدیر از:
۱- شکوه احمدی برای طراحی پوستر نمایش «منو تلخک»
۲- نگین احتسابیان برای طراحی پوستر نمایش «حشره»
۳- محسن جعفری برای طراحی پوستر نمایش «دل بسته»
۴- اشکان قازانچایی برای طراحی مجموعه پوسترهای مجامع و رویدادهای تئاتری

۵- مسعود نجفی امیر کیاسر برای طراحی پوستر نمایش «مده آ»
رتبه سوم:
رضا پایاجانی برای طراحی پوستر نمایش «کنار»

وی گفت: آثار شاخص شهرستان نمودی از قدرت جشنواره است. دکتر شاه آبادی همچنین به برخی بخش های جدید جشنواره اشاره کرد و گفت: بخش های جدیدی همچون نگاه نو، فرصتی را برای هنرمندان و شکوفایی استعدادهاشان فراهم کرده است. برپایه این گزارش ادامه مراسم با تقدیر از نفرات برتر همراه شد. برپایه این گزارش نفرات برتر جشنواره بر شرح زیر معرفی شدند:

مسابقه تئاتر خیابانی:
«سعیده عبداللهی» طراح لباس نمایش «یک تن سال پروانه» از دهلران

برگزیده طراحی صحنه:
«سپیده امین عسگری» طراح صحنه نمایش «مجلس شبیه خوانی جولیوس سزار» از نظر آباد

برگزیده موسیقی:
«محمد مرتضوی» برای موسیقی نمایش «سرای من» از تهران

بازیگری زن:
تقدیر از «راضیه ده پایینی» بازیگر نمایش «داستانک» از ورامین

بازیگری مرد:
تقدیر از:
۱- «مصطفی خوش نشین» بازیگر نمایش «دستیند» از لاهیجان
۲- «احمد صمیمی» بازیگر نمایش «میعادگاه» از فولادشهر
۳- «حمیدرضا معدن کن» بازیگر نمایش «مجلس شبیه خوانی جولیوس سزار» از نظر آباد

۴- «مسعود مهرابی» بازیگر نمایش «زندگی در چند نگاه» از تهران
۵- «مهران وزیری» بازیگر نمایش «تولد» از تفرش
برگزیده بازیگری مرد:
«علیرضا مدنی» بازیگر نمایش «سرای من» از تهران

درباره میس ژولی
به کارگردانی ویلیام سان

عبور از خیال با صندلی

داریوش نمیری*

«میس ژولی» کار ویلیام سان از چین بیشتر اثری بومی شده است؛ اثری که دستمایه و مؤلفه‌های روساختی درام استریندبرگ را اقتباس می‌کند؛ اما در زیرساخت بدیل‌های بومی و خرده فرهنگ‌های رایج در تمدن قدیمی چین را ترویج می‌دهد.

نمایش ۳ بازیگر دارد؛ سه کاراکتر محوری که کنش‌ها و واکنش‌های آنان در صحنه بیش از هر چیزی تحت تأثیر فرم‌ها حرکتی خاص آن سرزمین است. این بازیگران در هر حال تحت شرایط خاص بازیشان تعریف می‌شود. برای نمونه می‌توان گریم سنتی، طراحی لباس سنتی و شیوه‌های آوایی و ایمایی رایج در بازیگری چین را مثال زد. در هر حال همین عناصر بر تشخیص رفتاری و حرکتی بازیگران و برداشت و تأویلی از بازی آنان حائز اهمیت است. یکی از عناصر اصلی نمایش فضا سازی و تکیه بر چشم‌اندازهای بصری صحنه است؛ در واقع طراحی صحنه این نمایش در عدم طراحی تعریف می‌شود. یک صندلی قرمز رنگ در نور متمایل به قرمز به بازی گرفته می‌شود. شاید همین آکسسوار وسیله‌ای برای فضا سازی‌های ذهنی است. همانطور که شیوه بازی بازیگران به گونه‌ای فضا سازی عینی و حرکتی می‌انجامد. باین حال نمایش «میس ژولی» در مرز تئاتر مدرن و مفهومی جولان و تکاپو دارد. مقایسه تئاتر و هنر پرفرمانس (مفهومی) می‌تواند از زیربنای گفت‌وگو تئاتر مدرن باشد. مقصود یک تحلیل ستایشی از خود «هنر پرفرمانس» نیست. بحث جابه‌جایی مناظر باید را در نظر گرفت. «تئاتر» به این معنی بوده که هنرمندان، به وسیله مصالح و ژست‌ها، واقعیتی را نمایش می‌دادند، در واقع هنرمندان آن را دگرگون می‌کردند. در «پرفرمانس»، عمل هنرمند بیش از آن که دگرگونی یک واقعیت باشد، فرآیندی بیرونی است. به انتقال واقعیت کمک می‌کند و به یاری زیبایی شناختی خود می‌پردازد. در واقع هنر مفهومی خواستار یک «خوددگرگونی» است. هنرمند - غالباً در هنر پرفرمانس - عمل‌هایی را ترتیب می‌دهد، اجرا می‌کند و می‌سازد که شخص او را متأثر می‌کند. اگر او از این طریق، نه همچون «سوزده کاربر»، بلکه به عنوان «شیء کاربر» عملی منطقی را عرضه کند، آنگاه این فرآیند برای خود هنرمند و در تماشاگران زیبایی شناختی فاصله می‌اندازد.

نمایش میس ژولی در حالی میزبان تماشاخانه سنگلج بود که بیشتر با نگاه تماشاگران خاص و تخصصی تئاتر مورد بررسی قرار می‌گرفت.

* نویسنده و بازیگر

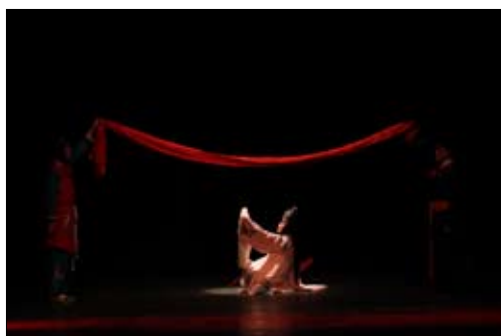

نمایش ۳ بازیگر دارد؛ سه کاراکتر محوری که کنش‌ها و واکنش‌های آنان در صحنه بیش از هر چیزی تحت تأثیر فرم‌ها حرکتی خاص آن سرزمین است

شیوه بازی بازیگران به گونه‌ای فضا سازی عینی و حرکتی می‌انجامد. باین حال نمایش «میس ژولی» در مرز تئاتر مدرن و مفهومی جولان و تکاپو دارد

یکی از عناصر اصلی نمایش فضا سازی و تکیه بر چشم‌اندازهای بصری صحنه است؛ در واقع طراحی صحنه این نمایش در عدم طراحی تعریف می‌شود

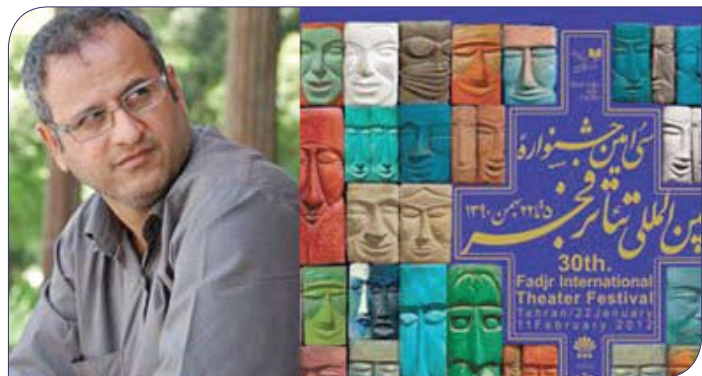
زبان پیچیده؛ نگاه پیچیده

محبوبه بیات

دهه‌های اخیر، شاهد تحولات دیگری در بخش نمایشنامه‌نویسی بوده‌ایم. آثار بسیاری از هنرمندان پیشکسوت هم در این دهه‌ها تغییر پیدا کرده است. از جمله مرحوم رادی که پیش‌تر در فضای رئالیستی و ناتورالیستی می‌نوشت. اما در دهه ۷۰ آثارش ویژگی ابزورد و سوررئالیستی پیدا کرد. به جز او نویسندگان جوانی پا به عرصه گذاشتند، از جمله محمد چرمشیر، علیرضا نادری، محمد رحمانیان، حمید امجد، محمد یعقوبی، جلال تهرانی، کوروش نریمانی و... قابل اشاره هستند. این گروه سردمداران نگاه جدیدی در حوزه نمایشنامه‌نویسی بودند. این نمایشنامه‌نویسان با زمانه‌ای مواجه شده‌اند که حرف برای گفتن بسیار است. جوان‌ها با فشارهای بسیاری مواجه بودند. در حالی که پیش از این دنیای ما جمعیت و رقابت کمتری داشت اما امروز آنها با تعداد رقابت‌کننده بیشتری روبه‌رو هستند. داشته‌ها اندک شده‌است و رسیدن به آنها سخت! زمانه ما زمانه پیچیده‌ای است. شکل و ظاهر روابط با واقعیت روابط متفاوت است. حتی در جهان نیز این مسئله را شاهدیم. هنرمند با آثار هنری، مشکلات خود را به شیوه‌های متعدد مطرح می‌کند. نویسندگان جدید در طول خلق اثر متوجه شدند که پایبندی به یک سبک آنها را محدود می‌کند؛ اجازه نمی‌دهد که همه حرف‌هایشان را به خوبی به تصویر بکشند، در نتیجه برای خود یک سبک مخصوص به خود می‌سازند. برای مثال در شاه لیر بحث ظلم فرزندان به پدر است. اما در درام مدرن مشکلات ریشه‌ای تری بررسی می‌شود. سختی زمانه، مسائل اجتماعی، اسطوره‌ها و تکرار موضوع با محوریت خاصی مطرح می‌شود. این تکرار سوژه‌ها، ضربه‌ای هم به شالوده نمایش‌های مدرن نمی‌زند. در حالی که در دهه‌های قبل، عشق یا ثروت سوژه اصلی بود. امروزه دنیا به سوی نوعی جنون پیش می‌رود. ولع قدرت، ولع ثروت، ولع شیک‌پوشی و... در سوژه‌های نویسندگان آسیب‌شناسی می‌شود. حس رسیدن به همه چیز، انسان را از مسیر انسانیت خود دور کرده است. اینها خود سوژه‌هایی است که سبب به هم آمیختگی سبک‌ها می‌شود.

حسن وارسته و تشریح صحنه پایان

بزرگداشت ۴ استاد بزرگ جمشید مشایخی، اسماعیل خلیج، شیرین بزرگمهر و احمد جولایی برگزار می‌شود و دکتر سیدمحمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر جشنواره لوح تقدیر و یادمان جشنواره را به این بزرگان اهدا خواهد کرد. همچنین کلیپ مستندی از زندگی این افراد به مدت ۱۵ دقیقه برای حضار پخش خواهد شد. وی یادآور شد: پس از بزرگداشت‌ها نیز وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی سخنرانی خواهند داشت. سپس یک قطعه نمایش خواهیم داشت و واحد سیار نیز در این روز مستقر خواهد شد.

وارسته با بیان این که در پایان مراسم نتایج بخش صحنه‌ای اعلام و جوایز اهدا خواهد شد، گفت: طراحی دکور مراسم هم توسط وحید لاری انجام شده است. وی در پایان بیان کرد: امیدوارم شب اختتامیه برای هنرمندان تئاتر به یاد ماندنی باشد و بتوانیم به همراه مهرداد رایانی مخصوص مراسم شایسته‌ای را برپا کنیم.

حسن وارسته یکی از کارگردانان آئین پایان سی‌امین جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر به موضوع و جزئیات این مراسم پرداخت.

وی که به همراه مهرداد رایانی مخصوص کارگردانی مراسم اختتامیه جشنواره را نیز برعهده دارد به برنامه‌های این مراسم که ۲۲ بهمن ماه ساعت ۱۸:۳۰ در تالار وحدت برگزار می‌شود اشاره کرد و افزود: در ابتدا بعد از پخش تیزر جشنواره و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران، گزارش تصویری دبیر جشنواره به نمایش گذاشته خواهد شد و در ادامه کلیپی به مدت ۵ دقیقه از ایام جشنواره پخش می‌شود. مجری

این مراسم هم امیر حسین مدرس خواهد بود.

وارسته ادامه داد: یک قطعه نمایشی از نوجوانان آذری که همراه با حرکت نمایشی است به اجرا در می‌آید و سپس یادی خواهیم کرد از هنرمندان و عزیزانی که سال گذشته در میان ما بوده‌اند و امسال از میان ما رفته‌اند. کارگردان اختتامیه جشنواره تئاتر فجر گفت: در ادامه، تجلیل و

تجلیل و بزرگداشت ۴ استاد بزرگ جمشید مشایخی، اسماعیل خلیج، شیرین بزرگمهر و احمد جولایی برگزار می‌شود و دکتر سید محمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر جشنواره لوح تقدیر و یادمان جشنواره را به این بزرگان اهدا خواهد کرد

درباره نمایش و اجرای دیگرون
از حمید نعیمی

لحظاتی برای تجربه مشترک

هوشنگ هیهاوند

تجربه «معناگرایانه‌ای» که کاش در همان فضای «روان کلاونه» مورد نظر کار - یا احساس من از کار - باقی می‌ماند... دقت کنید، از همه صداهایی که ممکن است در یک اجرا؛ بنابه وضعیت هر شب از اجرا، مخلوطی از ده‌ها صدا باشد؛ به چند صدا - آوای محدود می‌رسد. شاید به زحمت بتوان گفت، به اندازه انگشتان یک دست، حرکت یا عمل دراماتیک، یا کار نمایشی بسیار محدود؛ و شاید (به اعتقاد من) کمی بیشتر از آنچه که می‌توانست باشد کم هستند. در تمامی گزینش‌های «تما - آوا» بی این اجرا، یا اساطیر کهن خود می‌نمایانند و یا سمبل‌های جهانی؛ به تماشاگر هجوم می‌آورند. هر کدام که باشند، شدت مرا به یاد «یونگ»، «فروید» و سپس «کاسیرر» و «میرچا الیاده» از تعبیر و معانی‌ای، مانند «خود»، «فرا خود» و «من»... می‌اندازد. اما به سرعت درمی‌یابم او که قصد تعریف و تعبیر این آدم‌ها و سبک‌های روانکلاونه را ندارد: اگر هم در نمایش هستند فقط جزو چند عنصر محدود به کار گرفته شده؛ برای «امر» مهم‌تری است که وجود دارند. توگویی خود را مقابل یا درگیر یک تجربه آئینی - دینی در مورد انسان، می‌یابی. یک هم آوایی «تماشاگر»ها با «آثر»، چنانچه درون خط روایی - داستانی اثر هم، این نشانه‌ها را پس از روزه‌های مردگونه گرگ‌نما و جابه‌جایی آنها روی نشانه‌های «سنگ یخ‌ها» می‌توانیم احساس کنیم. شما را اشارتی می‌دهد به صداهای ویرانگر گلوله‌ها که ما را به یاد یک جنگ دو سویه می‌اندازد. همان قدر که می‌توان تجربه مشترک من از نیستی به‌هستی با تجربه مشترک عشق، تجربه مشترک مرگ و زندگی باشد. این همان شکل یا انتخاب ناخود خواسته کارگردان در نوع اجراست. شاید اگر اجرا این همه به شکل مستقیم و رو (البته در برخی موارد رو)، صریح و سطحی نمی‌شد؛ و اگر نجوا به معنای واقعا تئاتری‌اش نجوا می‌بود، هیچ نقیصی را نمی‌توانستم وارد بدانم. اما در اجرا حداقل هفت بار، دچار گسست ارتباطی، عاطفی و حسی می‌شویم. اما مگر نمایش کاملاً بی‌عیبی هم وجود دارد؟ شاید حمید نعیمی با دقت در برخی از لحظات بازسازی‌اش و علی‌رغم برخی جملات مزاحم متن می‌توانست چنین باشد.

احتمالاً هر کس به تماشای نمایش «خیال» رفته، همان ابتدا به‌خود گفته: «قرار است شکل نوبی از تئاتر را ببینم». ناکفته پیداست مقصودم از شکل، «فضا» است. طرح صحنه ناآشنا و تا حدودی جدید، نخستین نکته‌ای است که بیننده را درگیر اثر می‌کند. در مقابل آواها و اصوات آشنا و سپس تغییر شکل یافتن آنها و ضربات ناگهانی در جهت تغییر «تمپ»؛ موجبات از هم گسیختگی ذهن «آدم» را فراهم می‌آورد. ذهن هوشمند می‌داند کارگردان می‌خواهد چه کند و چه قصدی دارد: «جلوگیری از هر نوع پیش داوری، بخصوص که پدید آورنده، شناخته شده باشد». به نظر شما آیا این اقدامات و دیگرانی که می‌توانستند باشند، برای به‌هم زدن ذهن حاضرین - آدم‌ها - به کار می‌آید؟ بنده عرض می‌کنم آری، این‌گونه است. ترکیب به‌ظاهر ناهماهنگ عناصر تشکیل دهنده میزانسن در معنای واقعی‌اش؛ از ریختن قطرات آب از سقف بر کف صحنه؛ شنیدن صدای قطرات در لحظات خاصی؛ تا شنیدن صداهایی که خالق اثر انتخاب کرده و در گزارش آنها به حاضرین، مجبور به بزرگ نمایی در آنها شده که منجر به نوعی شاعرانگی ناتورالیسمی در «کلمه» و «شیء» می‌گشت و خود این بخش که وقتی به «کلمات» و «اشیاء» تبدیل می‌شد، در پس خود نوعی از روایت نجواگونه را می‌آورد و نیز به‌دنبال اینها، اقدام به گزینش بخش‌های اندکی از دکور و دیگر دیدنی‌های خاص می‌کرد؛ حاصل این همه چه بوده است؟ آیا به‌نظر می‌رسد کارگردان، اثر خود را از ناتورالیسم، به یکباره به فضایی «اکسپرسیونیستی» که با خلاقیت‌های روان‌شناسانه از تماشاگرش (حاضرین در مکان) توأم است، تغییر و تبدیل «حالت» داده و ضربه نهایی‌اش را به حاضرین وارد کرده‌است. همین لحظات است که حاضرین در سالن، می‌بایست پس از اندک زمانی متوجه خواسته کارگردان شوند: «کارگردان آنها را با تجربه خاصی - نمایش‌نما - شریک کرده است.

خانه‌ای با ۱۴ انجمن

ایرج راد

ما کتابی به نام ۱۰ سال خانه تئاتر و نحوه شکل‌گیری‌اش را منتشر کردیم. اساسنامه خانه تئاتر ۱۴ بند است که اهداف خانه تئاتر را مطرح می‌کند. ما طبعاً نتوانستیم به هر ۱۴ بند بپردازیم. هر سال عنوان‌های آن را اهم و فی‌الاهم می‌کنیم! طبیعتاً هر کاری نیازمند بودجه است. هنوز پرداخت‌ها و بودجه‌ها زمان مشخصی ندارند. هنوز اطمینان مالی نداریم، بنابراین گاهی از برنامه‌ها عقب می‌افتیم!

خانه تئاتر در طول این سال‌ها دو بخش فعالیتی را دنبال کرده است. بخش اول، فعالیت‌های صنفی و بخش دوم، فعالیت‌های فرهنگی-هنری است. طبیعتاً در حوزه فرهنگی-هنری، کارگاه‌های آموزشی زیر نظر انجمن‌ها برگزار شده است. خانه تئاتر در ابتدا با ۴ یا ۵ انجمن شروع کرد؛ اکنون به ۱۴ انجمن رسیده است. با این حال، زمانی که بودجه داشتیم نشریه و کتاب‌هایی را منتشر کردیم. هر ساله، جشن بزرگداشت تئاتر را در اردیبهشت برگزار کرده‌ایم؛ تقدیر از هنرمندان هر رشته و مسائل مختلف تئاتری در یک هفته مطرح شده است. هر ساله در این جشن نمایشگاه‌هایی دایر و نمایش‌هایی در فضای باز اجرا می‌شود. همچنین جلسات نمایشنامه خوانی و... برپاست. در حال حاضر مسابقه ادبیات نمایشی به‌صورت سراسری از سوی انجمن نمایشنامه‌نویسان برگزار می‌شود. خانه تئاتر در کنار این فعالیت‌ها، به‌رغم امکانات مختصر به دنبال کار برای اعضا است. آرشیه‌ها و آلبوم‌هایی از بازیگران درست شده است. این آلبوم‌ها به کارگردان‌ها نشان داده می‌شود. انجمن کارگردان‌ها نیز شش ماه یک بار فعالیت خود را در قالب یک کتاب منتشر می‌کند. همچنین جلسات خود را به‌طور مداوم پی می‌گیرد. انجمن بازیگران مراسمی به نام شب بازیگر دارد. هیأت‌دوران این انجمن انتخاب بازیگر سال را عنوان و مطرح می‌کند. در کنار فعالیت این بخش‌ها، جشن روز خبرنگار از سوی انجمن منتقدان برگزار می‌شود. ضمن آن‌که با بیانیه‌ها و دادن نظریات و انتقادات، مسائل مختلف گسترش تئاتر نیز مورد بررسی و آسیب‌شناسی قرار می‌گیرد. این مسائل مجموعه‌ای از فعالیت‌خانه تئاتر در دهه‌های گذشته است.

نگاهی به نمایش قصر مه‌آلود

دو برادر در دل جنگل

حمید کاا سلامانی*

گروه تئاتر: DAZZLE ژاپن
کارگردان: تاتزیاها سه‌گاو
نویسنده: کوایتز بلو ایزوکا

نمایش «قصر مه‌آلود» برگرفته از قصه‌ای قدیمی در فرهنگ ژاپنی که نویسنده آن را با شخصیت‌هایی نمایشی نگاشته است. داستان دو برادر که برادر کوچکتر بیمار است و نیاز به خون دارد و این در حالی است که خون برادر بزرگتر می‌تواند برایش شفابخش باشد و از طرفی پسر پادشاهی در قصر نیز در بستر بیماری نیاز به خون دارد، دو برادر در مسیر طولانی در جنگلی همدیگر را گم می‌کنند و مسیر برادر بزرگتر به قصر منتهی می‌شود و حوادثی اتفاق می‌افتد تا به‌رغم دشمنی‌های متعدد دوباره به هم می‌رسند طبق اعتقادات ژاپنی‌ها رؤیت روباه سبب می‌شود که فرد مسیر خود را گم‌کند. نمایش دارای داستانی ساده و نمادهایی چون عنکبوت و عروسک و هر کدام نشان‌دهنده و نماد گرفتاری و دلبستگی است که لحظه‌ای سردرگمی برادران در جنگل از طریق نماد عنکبوت تداعی می‌شود و لحظه‌های تماس عاطفی شاه با عروسک بیانگر نوستالژیایی است که شاه به یاد همسرش افتد که زمانی عروسک را دوست داشته است. نکته قابل تأمل نمایش استفاده از حرکات آکروباتیک در طول نمایش است.

گروه نمایش مدت پانزده سال در کنار همدیگر در ژاپن و کشورهای دیگر اجرا داشته‌است و مدعی است، نمایش از ویژگی‌های مدرن بهره‌مند است و با نمایش سنتی ژاپن فاصله دارد، بهره‌گیری از دکور متحرک و ایجاد فضاهای متعدد توسط اتاقک‌های چرخدار به‌عنوان دالان‌های قصر و یا جنگل با مهارت و سرعت بالا چشم‌نواز و متحیرکننده است. انعطاف بدن بازیگران مثال زدنی و نشان‌دهنده این است که شیوه بازیگری در ژاپن بسیار سخت و طاقت‌فرسا می‌باشد. به نحوی که حرکات هماهنگ حدود دوازده بازیگر کوچک‌ترین بی‌نظمی در آن مشاهده نمی‌شود.

علی‌رغم ثبت نوشته به زبان

انگلیسی و ارائه گفتار نوشتاری انتقال موضوع برای مخاطب سهل‌الوصول نیست و حوادث پیچیده و متعدد تحت شعاع زیبایی حرکات موزون گروه می‌شود و تماشاگر می‌پذیرد که بیشتر برای دیدن حرکات موزون آمده است تا یک متن دراماتیک.

نکته مهم این‌که استفاده از اسلاید در

نشان دادن برخی از اشیاء و نشانه‌ها ضرورتی ندارد، حرکات ریتمیک و اور تیمیک بازیگران به تنهایی قابلیت انتقال برخی از مفاهیم را دارد.

موسیقی یکنواخت و مستمر به بافت کلی اثر آسیب می‌زند، اگر چه برای حرکات بازیگران در اکثر مواقع ضرورت دارد. در پایان باید گفت: نمایش قصر مه‌آلود توانست انتظار تماشاگر را در یکی از شب‌های جشنواره فجر برآورده نماید. حداقل برگی آموزشی برای دانشجویان رشته بازیگری تئاتر ایران این است که بدن بازیگر تا چه اندازه می‌تواند اهمیت داشته باشد.

* عضو کانون جهانی
منتقدان تئاتر

Education at the Top

By Dr. Ataollah Koupal

During the past 30 years, Iran's theater owing to the efforts of theater lovers has made eye-catching qualitative and quantitative advances. The most important qualitative advancement was the increase in the number of higher education centers in the field of training the performing arts.

By the end of the 1970s, only two universities of Dramatic Arts and Fine Arts held courses for theater training. These two universities, however, used to grant admission to a limited number of art students each year. At the beginning of the 80s, due to the delay in holding the competitive examination, the number of art students was less than 500. The university theater landscape from 1980 to 2011 is indicative of a remarkable increase in the number of the theater students.

On the one hand, the number of the theater universities grew in Tehran and other counties of the country, and on the other hand a great number of art lover youths became interested in studying theater. Despite the qualitative growth and the increase in the number of the theater universities, each year a countless number art lovers are left behind the closed doors of the universities and are unable to study in their favorite major.

In addition, during the past 15 years, postgraduate courses for Master and PhD degrees in theater have been held in numerous universities. Unfortunately, also in this case the number of the volunteers exceeds the acceptance limit of the universities. Each year, the number of those who are interested in resuming postgraduate studies in theater increases. Of course, this issue, per se, leads to the sublimity of the art of theater and improvement in the knowledge of those who are active in this field.

2000 Theater Graduates Each Year

By Anoushirvan Arjmand

In the 1980s, theater actors and actresses and other theater crew members were not lagging behind the events of the war, they were at least synchronous with them. An artist should always move ahead of the other layers of the society. During those years, at least synchronicity was acceptable.

But thence, social and economic conditions changed towards presenting the art cheaply.

Cheapening the art was propagated. Nowadays, the prices of cinema and theater tickets have increased. This was due to the removal of the subsidies as well as economic condition.

But the producers, directors and other crew members always had to wrap up the project as cheaply as possible to ensure return of capital. This is while, the art of cinema and theater due to its need to the audiences is an expensive art. Obviously, it requires a particular position and place. This particular place is the workshops and performing halls. The number of the cinema and theater halls has not increased in line with the population growth during the 80s to the 90s and the 90s to the 2000. Even some of them have become inactive.

During the last three decades, youths have reached a kind of mental puberty in selecting this profession. But regarding the population growth during this period, there are not enough workshops for them to gain the needed experience. I think an average of at least 2,000 writers, directors, actors and actresses and lighting designers are trained and educated each year. The question is whether they gain practical experience in their profession?

A point of view which is supposed for the universities and studios is to keep the balance between the graduated students and the society which is supposed to provide them with practical experience. The society should prepare the ground for the graduated students of this major. But with respect to the current qualitative growth, unfortunately no opportunity exists for them.

The Industrialized Fall of the Earth

By Mostafa
Mahmoudi

The process of industrialization--which began from European states in the West and Japan in Asia--despite having benefits for these countries and their leaders, caused irreparable losses for nations and environment, including Earth's ecosystem, global warming, thinning of the ozone layer, an increase in desert droughts, deforestation, increasing noise and air pollution, etc.

This will also have other disadvantages such as the

emergence of Individualism, degradation of values, decline of traditions, alienation and self-estrangement which are challenging for politicians of industrialized countries.

In a fantasy island named 'Morning Glory', three characters are struggling against seasonal changes on the one hand, and industrialization on the other. This is the theme of the play 'Season of Wind and Rain' that is a nonverbal performance mainly based on movements. It represents a strange world in which wind and rain turn into music and movement; and the audience experiences a blend of theater, music, song

and movement.

It seems that the play is a protest against industrialization across the world, a phenomenon which turns humankind into mechanical creatures and robots whose smallest movements are based on determined complex calculations.

In 'Season of Wind and Rain', several images of giant color pencils, shaking parallelograms, swords and battles of the Samurai, aircraft propellers and things like this are recreated. This alternative use of simple tools is quite interesting. It not only touches the audience, but also reflects the message and concerns of the creators.

The most striking parts of the play are: the scene of the island which becomes a habitat for the characters as well as hurricanes and seasonal winds, the widespread urge toward industrialization which produces industrial waste and contaminates the island which was earlier the only part on the earth which has remained intact.

However, repeatedly pointing at problems caused by industrialization, seasonal winds and storms--which somehow reflect the Earth's protests to its dwellers--reduces the play's attractions. Repetitions and numerous hesitations between acts, slows the rhythm and makes the two third of the performance quite monotonous.

Undoubtedly, if the performers refrained from depicting several sounds and symbols, and instead focused on certain sections, they could successfully convey their message to the audience.

Disharmony between the characters when the three had to make the same movement is among the other weak points.

Ismail Khalaj Same as the Past

Ismail Khalaj is an author, actor and director. Born in Astara, Gilan province, Khalaj began his theatrical activities in 1949. He made his debut in 'Once Up on a Time'. 'Hangout', 'How Are You Mr. Rahim?', 'Miss Gold-ouneh', 'Booth', 'Friday Kill-ing', 'Chaotic', 'Babol Citizens', 'Obeid Zakani' and 'Shabbat' are among his works. The artist is now presenting his 'Unfinished Stories' at the guest category of the 30th Fajr International Theater Festival.

Mr. Khalaj, tell us about the theme of the play.

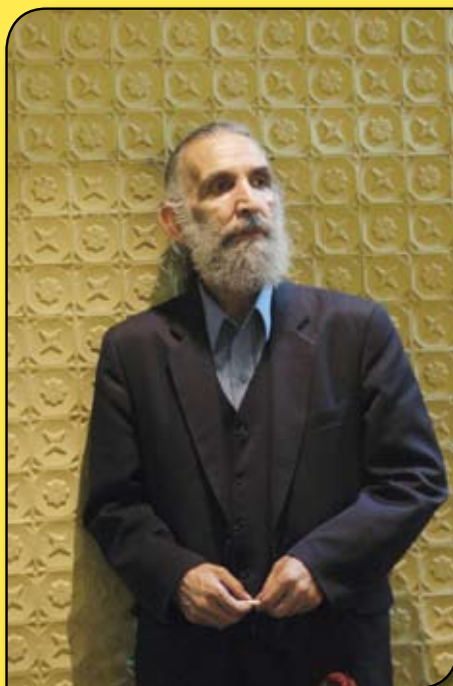
The plot is not clear. However, the play is centered on dialogue and performance.

The play features five sections which are not related. Why did you decide to present them in form of one play?

Basically, all five pieces share the same theme. Indeed, each of them is an independent play. The characters in all pieces have the same mood, as if they all are from the same social base. The personages are quite familiar to the audience. Each section features part of the life of people that we encounter daily but leave them in neglect. However, during the show, they are treated kindly. As the author, director and actor, I cannot take a critical look at the story.

Why are you directing such a work after a lapse of five years?

I staged a short play at Tehran's Honar Cultural House five

years ago. Then I was attracted to acting, and had no time to write until October 30 when I submitted 'Unfinished Stories' to City Theater.

How do situations occur?

It does not follow a solid story, but the whole idea is created through dialogues. The play is presented in five sections, each of which has three main person-ages. Thus, there are 15 charac-ters.

Why is the ending so unex-pected?

I would like to engage the audi-ence by tapping into their atten-tion. Moreover, such an ending is more exciting. Thus, the ending

of each section is sudden, exactly when we never expect.

Why do you emphasize on sterilization in light de-sign?

We perform a play with a minimum of set design. For in-stance, we use a bench to depict the scene of a park. I have always had this technique in my works. Sometimes, I de-pict drinking tea without teapot, saucer or glass. Dialogues are selected in a way that they involve the most aesthetics. This is also the case in light design.

What is sterilization so significant in directing?

We have to impact on the audience through ways other than set design. Nevertheless, the abilities of the actors and actresses should be taken into consideration. I try to perform with the minimum of set design, in order to pro-vide an opportunity for artists to shine.

Like the World

By Ardashir Salehpour

During the past three decades, Fajr Festival has had different secretaries. Therefore, there has always been a kind of variety, according to the directors' point of views, in the form of its programs.

Sometimes, when we turn over the pages of Fajr Festival's bulletin or catalogue, we imagine that this festival could have been held in New York, Ireland or any other part of the world. This is because of the variety of the works which have taken part in it.

Nevertheless, there is no emphasis on the national-Iranian works in this festival. Therefore, our national-popular theater still has no specific position. Although we have made many progresses during the past decades, there still exists lack of attention and shortage in our national genuine theater. In my opinion, we should direct and organize the national theater in Fajr Festival.

Regardless of what mentioned above, we have always faced a kind of growth in different fields and theater components in the past decades. Advances in the field of acting can be referred to as one of the advancements made in the past three decades. In most of the festivals that I have attended as the referee, I have witnessed major changes in terms of acting. Nowadays, in our festivals, there are very few candidates for the first prize in the field of writing. Sometimes, the second and the third candidates receive the prize. However, the number of acting candidates has risen. This is what has made judgment difficult. Sometimes, a writer performs his/her own work in the festival, without the help of another director. Therefore, it is not considered an independent separate drama.

On the other hand, in the 90s, we faced changes in lighting element. One of the reasons for this advancement was the entrance of foreign groups into the festivals. Some of the foreign directors presented impressive works in the festival. Among them we can refer to Roberto Chuli and Claus Peymann. Their works have made changes to the point of view of the angle of lighting. On the other hand watching foreign movies and other facilities were also effective.

Bulletin of the 30th Fajr International Theater Festival

Managing Director: Dr. Rahmat Amini

Editor in Chief: Omid Biniaz

Writers: Maryam Jafari-Hessarlou, Neda Ale Tayyeb, As'ad Karam-Visseh, Hamed Houshyari, Maryam Rezazadeh, Ronak Jafari, Azin Aqajani, Azad Golmohammadi, Salar Qeimati, Abdolreza Amirahmadi, Narges Alizadeh, Aman Saedi, Ayyoub Biniaz

Critics: Reza Ashofteh, Mostafa Mahmoudi, Seyyed Ali Tadayyon Sadouqi, Hamed Houshyari, Houman Najafian, Maryam Jafari-Hessarlou, Hatef Jalilzadeh

Editorial Board: Seyyed Ali Fallah, Maryam Jafari-Hessarlou, Hatef Jalilzadeh, Omid Biniaz

Art Director: Omid Biniaz

Graphic Designer: Mehdi Bakhshi

Special Thanks: Dr. Mahmoud Mokhtarian

Photo: Reza Moattarian

Translator: Sadaf Pouriliyaei

Arabic Section: Shahaboddin Aqajani

Proof Reader: Mohsen Janipour

Public Relations Director: Dariush Nassiri

Executive Secretary: Ebrahim Najafi

Designer and Graphics: Mehdi Bakhshi

Photo Desk: Siamak Zomorodi-Motlaq, Nasser Erfanian, Mehdi Hassani, Milad Payami, Reza Mousavi, Sara Sassani, Raoufeh Rostami, Kaveh Karami

Editorial Desk: Hamidreza Sheikhi, Pejman Farzaneh

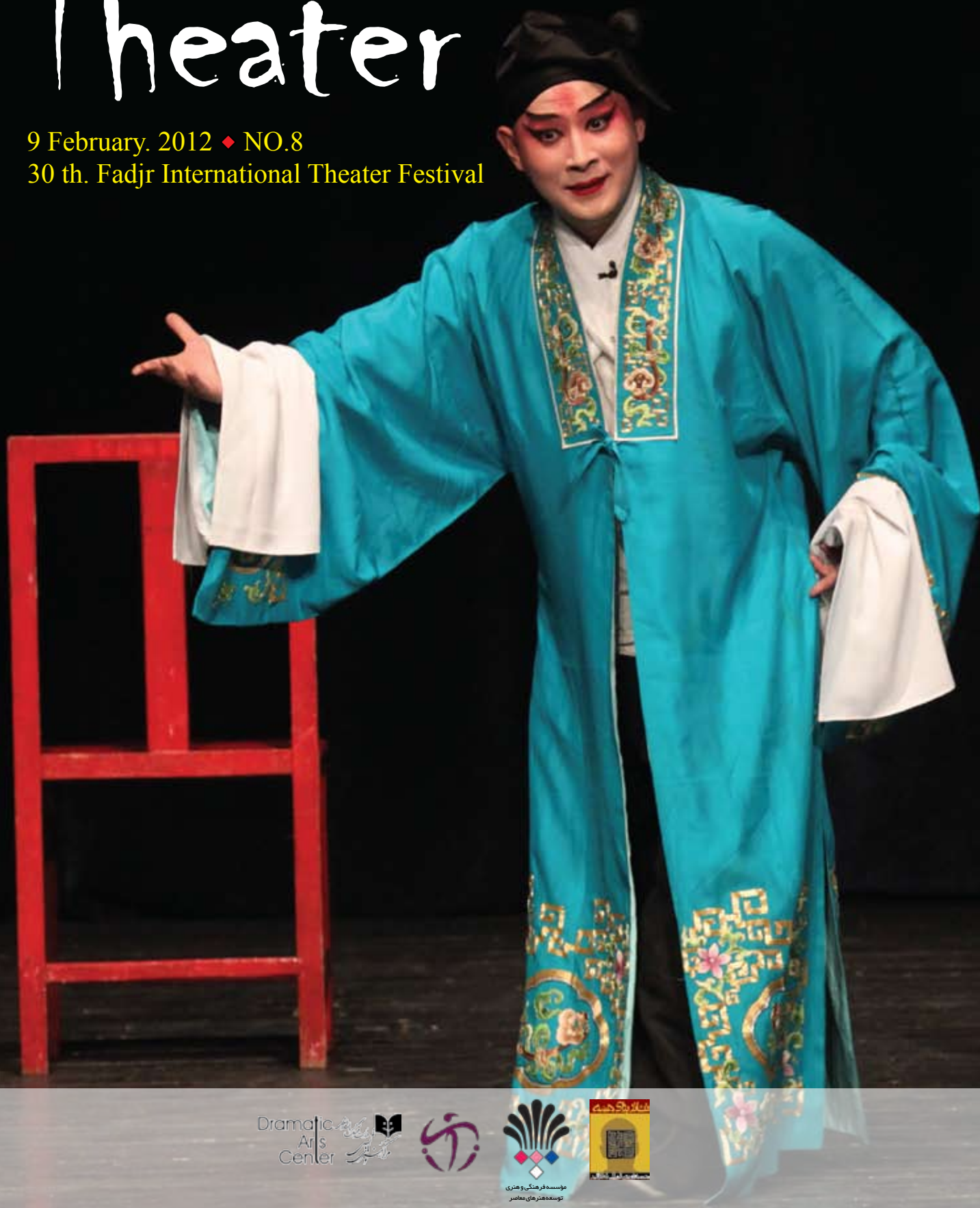
Coordinator: Abed Khoshbin

Special Thanks: Mohammad Shahani Dashtgoli, Atabak Naderi, Jalal Tajangi, Vahid Lak, Javad Ramazani, Mehdi Hajian, Peyman Shariati, Mohsen Soleimani-Farsani, Nassim Soleimanpour, Mohsen Babaei, directors of the Performing Arts Center

Theater

9 February. 2012 ♦ NO.8
30 th. Fadjr International Theater Festival

Dramatic
Arts
Center

مؤسسه فرهنگی و هنری
توسعه هنرهای نمایشی

